

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
Faculty of Romance and Germanic Philology
Linguistics and Translation Department

**Translation project: *Hearts Forged in Dragon Fire* by Erica Hollis /
Перекладацький проєкт: переклад книги Еріки Холліс «Hearts Forged
in Dragon Fire»**

Qualification Master Paper

Shust Kateryna
Group PERm-1-23-1.4d

Research supervisor
Candidate of Philological Sciences A.M. Kozachuk

Цим підписом засвідчую, що надалі до захисів рукопис та
електронний документ є ідентичними
29.11.2024 Шуст К.М.

Kyiv 2024

Summary

This translation project is the realisation of the translation of the fantasy novel *Hearts Forged in Dragon Fire* by Erica Hollis. The project focuses on the aspect of gender neutrality. The appropriate methods for achieving faithfulness in translation of gender-neutral lexical items for Ukrainian readers are presented in the paper. Thus, the translation project consists of an introduction, two chapters, conclusions, a list of references, and an appendix.

The first section of the project is the author's translation of the aforementioned material from English into Ukrainian. The priority task was to preserve both the aesthetic and informative function of the source text in translation.

The second section of the project is presented in the form of an analysis, explanation, and justification of the feasibility of the translation decisions made in the first chapter of the paper regarding the rendering of the gender-neutral units of the source text by means of the Ukrainian language.

The translation project will be useful for the Ukrainian audience interested in fantasy literature and the representation of the LGBTQ+ community in fiction.

Key words: gender, gender-neutral language, non-binary, grammatical category of gender, singular pronoun they, inclusivity.

Перекладацький проєкт є реалізацією перекладу фентезі-роману Еріки Холліс «Hearts Forged in Dragon Fire». Проєкт присвячений аналізу аспекту гендерно-нейтральної мови тексту оригіналу. Надалі розглядаються доцільні методи, що застосовуються задля досягнення найбільш адекватного перекладу гендерно-нейтральних лексичних одиниць для українських читачів. Відтак, перекладацький проєкт складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатку.

Перший розділ проєкту є авторським перекладом вищевказаного матеріалу з англійської українською мовою. Пріоритетним завданням при здійсненні даного перекладу було збереження як естетичної, так і інформативної функції оригінального художнього тексту.

Другий розділ проєкту представлений у формі аналізу, пояснення та обґрунтування доцільності прийнятих протягом виконання першого розділу цієї роботи перекладацьких рішень, що стосуються відтворення гендерно-нейтральних одиниць оригіналу засобами української мови.

Перекладацький проєкт буде корисним тій українській аудиторії, яка цікавиться літературою у жанрі фентезі та хоче побачити репрезентацію ЛГБТКА+ спільноти у художніх творах.

Ключові слова: гендер, гендерно-нейтральна мова, небінарність, граматична категорія роду, займенник вони в однині, інклюзивність.

Contents

Introduction	4
Chapter 1. Translation of Erica Hollis's book <i>Hearts Forged in Dragon Fire</i>	5
Chapter 2. Gender-neutrality of Erica Hollis's <i>Hearts Forged in Dragon Fire</i> in a gendered language	54
2.1 Pre-translation analysis: book and text characteristics	54
2.2 Gender as a social and grammatical category	56
2.2.1 The concept of gender and non-binary gender	56
2.2.2 Gender in linguistics and gendered languages	57
2.2.3 Gender-neutral language and its manifestations.....	59
2.3 Gender-neutral lexical units in <i>Hearts Forged in Dragon Fire</i> : Classification and means of conveying gender neutrality into the target language	61
Conclusions	64
List of references	65
Appendix A	67

Introduction

Translation is a complex activity that requires not only solid knowledge of at least two languages, namely the source and target ones, but also a deep understanding of culture and society as well as the ability to adapt foreign or new concepts for the target audience. Such set of skills required for performing adequate translation makes the profession an interesting but challenging one.

Our research is based on the Erica Hollis's fantasy novel *Hearts Forged in Dragon Fire*. The distinguishing aspect of this literary text lies in the presence of non-binary characters and gender-neutral language. The relevance of this research is due to underrepresentation of studies on the topic of gender-neutral language in relation to the non-binary individuals, as well as the optimal strategies of conveying gender neutrality by means of a heavily gendered language such as Ukrainian. The inclusion of non-binary characters in the story is an aspect that presents a particular interest for our research and a great challenge for a translator since the concept of non-binary gender and/or gender neutrality in a language are not so widely discussed in Ukraine. These are the reasons for us to explore this matter on a deeper level. Taking into account the fact that *Hearts Forged in Dragon Fire* has non-binary protagonists taking active participation in the plot of the story, we consider it a perfect material for researching. Thus, this project is devoted to the translation of the first five chapters of the novel.

In the research literature, the problem of the gender in philology has been studied by P. Eckert, J. Holmes, M. Bucholtz, K. Hall, R. Lakoff, O.I. Horoshko, T.I. Hundorova, N.V. Zborovska, and others.

The aim of this translator's project is to analyse *Hearts Forged in Dragon Fire*, in particular the aspect of its gender-neutral language, and translate the fragment of the book into Ukrainian paying special attention to the ways of conveying non-binary individual's expressions, compensating the lack of gender-neutral lexical units in Ukrainian, and reducing the degree of androcentrism in the Ukrainian language as much as possible in order to adapt the source material for the target audience in a faithful way.

Pursuant to the aim, the following tasks of the project were established:

- to characterise the source text in the context of the current literary process;
- to analyse the concept of non-binary gender and the category of gender in linguistics;
- to explore the attributes of the gender-neutral language;
- to present the overview of gender-neutral lexical units present in the text and applied translation techniques.

The object of the research is the gender-neutral language.

The subject of the research is gender-neutral lexical units and means of their expression in the target language.

The body of the research is the text of the translation commentary (10 pages) and our own translation into Ukrainian (49 pages). The total volume of the research is 67 pages.

The approbation of the research took place at the conference *New Trends in Translation Studies, Philology and Linguodidactics in the Context of Globalization Processes* (Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, November 7, 2024).

Chapter 1. Translation of Erica Hollis's book *Hearts Forged in Dragon Fire*

Chapter One

The forest air smells of dew and moss and melted snow as I take in a slow, silent breath.

The end of winter in Nivstede is beautiful, a time of new beginnings and sunlight coming back into the world, but I can't stand here and enjoy the scenery. I've gotten plenty of chances to do that anyway, spending the last week in the back of a wagon.

Each step I take is calculated, and I move only after I've examined the ground for any twigs that could snap beneath my boots and give me away.

Through the barrier of trees, two voices slink toward me like snakes slithering through the grass. They seem to come from all sides at once, dragging up and down my spine.

"Humans...humans nearby...approaching..."

"Find a place. Cover. We will keep watch."

"We must fly—"

"We stay."

My heart gives a leap. The words, raspy and rough to my ears, would sound like animalistic growls to my companions. I was already quite sure of what I heard on the path, but now there's no doubt in my mind.

Dragons.

Our horses looked about ready to die of fright when we first heard them, refused to move, and left us stranded on the dirt path with no one around for miles and miles. I got out of the cart and headed into the trees before anyone could even ask me to go take a look.

Розділ 1

Я роблю повільний і тихий вдих – лісове повітря пахне росою, мохом і талим снігом.

Кінець зими в Нівстеді прекрасний. Це пора, сповнена нових починань і сонячного світла, яке знову наповнює світ, але я не можу дозволити собі стояти тут і насолоджуватися краєвидом. Я вже встигла вдосталь порозглядати його, провівши останній тиждень на задній частині возу.

Я ретельно прораховую кожен крок і починаю рухатись лише після того, як ретельно огляну землю і пересвідчусь, що на ній немає гілок, які можуть зламатися під черевиками і видати мене своїм хрускотом.

Крізь густі зарості дерев до мене, ніби змії, що ковзають у траві, наближаються два голоси. Здається, ніби вони долинають з усіх боків одночасно, пронизуючи кожен сантиметр мого тіла.

– Люди... Люди близько... Наближаються...

– Знайди сховок. Заховайся. Будемо наготові.

– Нам треба летіти...

– Ми залишаємося.

Серце вискакує у мене з грудей. Їхня мова, така хрипка та різка для мене, моїм супутникам здалася б звичайним звіриним гарчанням. Я вже знала, що саме почула на дорозі, але тепер жодних сумнівів не залишилося.

Драconi.

Вперше зачувши їх, наші коні перелякались до смерті й відмовлялися йти далі. Ми застрягли на ґрунтовій дорозі, а на багато кілометрів навколо – ні душі. Я вилізла з воза і попрямувала до дерев, перш ніж хтось із моїх супутників встиг попросити мене піти розвідати обстановку.

After all, this is what they've hired me for; this is why they're escorting me to the city of Morwassen's Pass. Now they can see that they're getting their money's worth.

I walk alone through the woods, having left the others at the wagon with a promise that I'd be back within an hour. Scyler was against this, saying they'd much rather stick close to me with a sword in hand, but Danil and Maryse persuaded them to let me go alone.

If I showed up with a bodyguard, the dragons may think it's an ambush and lash out. Kind of funny, given that they're usually at least twice my size and far more deadly than any blade.

I stop and hold my breath, closing my eyes and listening as closely as I can to the sounds of the forest surrounding me.

In the distance, to my left, the leaves rustle, a soft and continuous sound. A tail dragging across the ground, perhaps?

The noise vanishes almost the instant my eyes open, but I peer into the woods in the direction it was coming from. Taking care to keep my breaths slow and quiet, I stare ahead, squinting, searching for something that doesn't belong.

After nearly a full two minutes, I find it.

A strange shape, nestled between the trees, statue-like and a deep shade of green, nearly blending right in.

I blink once, twice, to make sure my brain isn't simply seeing what it wants to see, and that's when I spot the unmistakable glint of a reptilian, dark yellow eye.

The shape tenses and the raspy voice creeps in from everywhere again. "Seen, we are seen...human sees!"

I raise my hands above my head and bow my head, slowly lowering myself to my knees. A pebble right under my knee digs into my skin through my trousers, but I wince and force myself to ignore it.

Зрештою, саме для цього вони мене й найняли і саме тому супроводжують мене до міста Морвассен-Пасс. Тепер у них з'явилася можливість переконатися, що вони не платять мені задурно.

Я пробираюся крізь ліс наодинці, залишивши інших біля воза і пообіцявши, що повернуся за годину. Скайлер були проти й сказали, що буде краще, якщо вони супроводжуватимуть мене з мечем у руці, але Деніл і Маріса вмовили їх відпустити мене саму.

Якщо я з'явлюся з вартовим, дракони можуть сприйняти це як засідку і накинутися на мене. Це було б доволі кумедно, враховуючи, що як правило вони як мінімум вдвічі більші за мене і набагато смертоносніші за будь-який клинок.

Я зупиняюся і затамовую подих, заплющую очі і прислухаюся до звуків лісу навколо мене.

Вдалині, ліворуч від мене, шелестить листя. Звук тихий і доволі тривалий. Може, це хвіст волочиться по землі?

Як тільки я розплющую очі шум майже одразу зникає. Та я продовжую вдивлятися в ліс у напрямку, з якого він долинав. Намагаючись дихати повільно і тихо, дивлюся вперед, примружившись, шукаючи щось, чого там немає. Майже через дві хвилини я знаходжу його.

Дивна фігура примостилась за деревами. Вона схожа на статую темно-зеленого відтінку, яка майже зливається з навколишнім середовищем.

Я кліпаю один раз, другий, щоб переконатися, що мій мозок не просто бачить те, що хоче бачити, і тоді я помічаю блиск темно-жовтого ока рептилії, який не можна сплутати ні з чим.

Фігура напружується, і хрипкий голос знову закрадається звідусіль.

— Помітили, нас помітили... Людина бачить нас!

Я піднімаю руки і схиляю голову, повільно опускаючись на коліна. Прямо в коліно мені через штани впирається камінчик. Скривилася від болю, але зрештою змушую себе не зважати на нього.

The most important thing to do before approaching a dragon is to establish yourself as a total non-threat. I remain on my knees and bring my hands down slowly, before placing them folded on my lap. No sudden moves. Nothing that could give off the slightest hint of reaching for a weapon or rushing to attack.

I want to look up to see how the dragon responds, but my eyes remain steadfastly fixed on the ground. I listen, a slow, familiar chill creeping its way through my body.

Footsteps so heavy, it feels like the earth ought to be shaking, make their way toward me, and ragged, shallow breathing grows louder. The air catches in my lungs and my heart instinctively knows to beat quieter. They're closer now, of that I'm certain.

Finally, that raspy voice comes from everywhere once again, "Human may look at us."

I do as I'm told, and turn my gaze upward.

As far as dragons go, this one isn't very big. If they remain standing on all four legs, I'll probably be taller than they are. This strikes me as odd.

They're too big to be a miniature species, but too small to be anything else. Their scales are a dark, swampy green, a tail twitches anxiously behind them, and four confused eyes stare me down. I search their gaze carefully for any hint of anger, readying myself to make a run for it if I have to. Their teeth are numerous, sharp as a rusty saw, and just as jagged.

My voice is low and steady. "Are you well met?"

All four of those yellow eyes widen, and their next words are a disbelieving whisper. "Dragontongue..."

"Yes," I say gently. "Are you well met?"

Найважливіше, що потрібно зробити перш ніж наближатися до дракона, – це справити враження істоти, яка не становить для нього жодної загрози. Я залишаюся стояти на колінах і повільно опускаю руки вниз, перш ніж обхопити ними коліна. Ніяких різких рухів. Нічого, що могло б сприйнятися як натяк на те, що я тягнуся за зброєю або збираюся напасти.

Хочеться підняти очі, щоб побачити реакцію дракона, але мій погляд залишається непорушно прикутим до землі. Я прислухаюся: повільний знайомий холодок пробігає по моєму тілу.

До мене наближаються такі важкі кроки, що здається, ніби від них здригається вся земля, а переривисте, поверхнєве дихання гучнішає. Мені перехоплює подих, а серце інстинктивно починає битися тихіше. Зараз вони ближче. Я в цьому впевнена.

Нарешті той хрипкий голос знову лунає звідусіль.

– Людина може подивитися на нас.

Я роблю, як мені кажуть, і спрямовую погляд вгору.

Як на дракона, цей не дуже великий. Якщо він стоятиме на чотирьох лапах, то я, мабуть, буду вищою за нього. Дивно.

Він занадто великий, щоб бути мініатюрним видом, але занадто малий, щоб вважатися чимось іншим. Його луска темного, болотяно-зеленого кольору, хвіст тривожно смикається позаду, а чотири розгублені ока дивляться на мене згори вниз. Я уважно вивчаю його погляд, шукаючи найменший натяк на злість, і готуюсь втікати, якщо доведеться. У його пащі видніється незліченна кількість зубів, гострих, як зубці іржавої пили, і таких само зазубрених.

Мій голос звучить тихо і рівно.

– Вас добре зустріли?

Дві пари жовтих очей розширюються. Його наступні слова прозвучали недовірливим шепотом.

– Дракономовиця.

– Так, – м'яко промовляю я. – Вас добре зустріли?

“We are...” They trail off, blinking slowly. “We are tired. We have flown for days. We stop only to sleep. We wish to rest. Loud...loud, and too many people. We wish to be where it isn’t so loud.”

I nod once, deliberately, and consider my next words carefully. “So you and your companion aren’t from here?” Their muscles tense, and I hastily add, “I heard two voices.”

They shift uneasily on their legs, and their tail wraps around them the way a child would hide themselves in their mother’s long skirt. “We are...” They hesitate. “We are flying with our nestmate. We come from the far end of the woods.”

Dragons usually separate from their siblings after about a decade, when they’re old enough to be away from their parents. My heart seizes as I realize why this dragon is smaller than I expected. They’re not an adult yet.

“If you don’t mind my asking, is your mother with you?”

“Gone.” Their eyes shift to the forest floor, and their tail wraps tighter around themselves. “Food is little this season. Mother’s share was given up, given to us. We ate what was there, and Mother starved for us.”

Tears prick at my eyes, but I blink them away. Slowly, I bring myself up to my feet, and remove one of my gloves. Their eyes follow me curiously, widening when I reach out a hand. I don’t touch them, not yet; I simply stand there, hand extended, and wait.

After a moment that feels like a day, they move their head upward and nod, granting me permission to reach the rest of the way.

Their scales are rough and warm under my palm, like a stone that’s been left in the sun for hours. Slowly, gently, I let my hand trail down from the top of their head to the side of their jaw. Their front fangs are at least as big as a grown man’s fist.

– Ми... – Дракон замовкає, повільно кліпаючи очима. – Ми виснажені. Ми летіли кілька днів. Зупиняємося тільки для того, щоб поспати. Ми хочемо відпочити. Гамір... Такий гамір. Забагато людей. Ми хочемо бути там, де не так голосно.

Я неквапливо киваю і ретельно обмірковую свої наступні слова.

– Отже, ви і ваш супутник не місцеві? – Його м’язи напружуються, і я поспішно додаю: – Я почула два голоси.

Він неспокійно переминається на лапах і обвиває себе хвостом, прямо як дитина, що ховається за довгою спідницею матері.

– Ми... – Він вагається. – Ми летимо з драконом, з яким зростали разом. Ми прилетіли з дальнього краю лісу.

Зазвичай дракони дистанціюються від своїх суродженців приблизно у десять років, коли стають достатньо дорослими, аби жити окремо від батьків. Моє серце стискається, коли я розумію, чому цей дракон виявився меншим, ніж я очікувала. Він ще дуже молодий.

– Якщо ви не проти, я запитаю: ваша мама з вами?

– Немає. – Його очі опускаються на лісовий килим, а хвіст міцніше обгортається навколо тулуба. – Їжі цього сезону мало. Мати відмовилася від своєї частки і віддала її нам. Ми їли те, що було, а мама голодувала заради нас.

Сльози заволокли мені очі, але я зморгую їх. Повільно піднімаюся на ноги і знімаю одну з рукавичок. Його очі з цікавістю стежать за мною, розширюючись, коли я простягаю руку. Поки що не торкаюся до нього, лише стою з простягнутою рукою і чекаю.

Через мить, яка здається вічністю, він закидує голову назад і киває, даючи мені дозвіл торкнутися себе.

Під моєю долонею його луска. Шорстка і тепла, наче камінь, який кілька годин пролежав на сонці. Повільно й обережно, проводжу рукою від верхньої частини голови до щок. Його передні ікла завбільшки з кулак дорослого чоловіка.

They could rip my arm off with no effort whatsoever. But I don't pull away, and despite my caution, my fear is subsiding. I've been working with dragons since I was eleven; since I was the only one for miles around who could speak with them, I had no choice but to become a prodigy. My five years of experience have given me a good sense for when they're getting hostile and when it's safe to hang around.

"I'm sorry," I finally say. "I know how awful you must feel. I've lost my mother, too."

They let out a sigh, and I feel steam flushing up against me. "We wish to see her. But instead, we must keep moving. Search for someplace safe. Someplace with more food."

"I take it you're older?"

A nod, another sigh. "Our nestmate does not understand. He believes we will see her when we reach our new home. We won't. We cannot make him see."

"I'm so sorry." I lower my hand and look them in the eye—well, two of them, in any case. Trying to look into multiple sets of eyes at once makes me dizzy, so I pick one and stick to it. "May I ask where you're going?"

"We do not know. We will keep moving until we find someplace that makes us safe."

"Someplace with more food?"

A short, soft snarl escapes them, and I take a half step back before I realize they're not angry at me. "Home had food. It is being taken away. That is what happened to Mother. Her hoard was stolen from her."

"Stolen? Humans?"

Він може відірвати мені руку без жодних зусиль. Але я не вириваюся, і, попри обережність, мій страх поволі вщухає. Я працюю з драконами з одинадцяти років, оскільки я була єдиною людиною на багато кілометрів навколо, яка може з ними розмовляти. Тож у мене не було іншого вибору, окрім як взяти на себе роль юного таланту. За п'ять років роботи я навчилася відчувати, коли вони стають вороже налаштованими, а коли поряд з ними безпечно.

— Мені шкода, — нарешті кажу я. — Я знаю, як жахливо ви почуваетесь. Я теж втратила маму.

Він зітхає, і я відчуваю, як мене огортає пара.

— Ми хочемо з нею побачитися. Але натомість мусимо рухатися далі. Шукати безпечне місце. Там, де більше їжі.

— Я так розумію, ви старший?

Кивок, за яким слідує ще одне зітхання.

— Наш родич не розуміє. Він вірить в те, що ми побачимо її, коли дістанемося нового дому. Але ми її не побачимо. Ми не можемо змусити його подивитися правді в очі.

— Мені дуже шкода. — Я опускаю руку і дивлюся йому в очі, чи принаймні в одну пару очей. Від спроби зазирнути одразу в кілька у мене починає паморочитися в голові, тож я обираю одну пару і не відводжу від них погляду.

— Чи можу я поцікавитися, куди ви прямуєте?

— Ми не знаємо. Ми будемо летіти, поки не знайдемо безпечне місце.

— Місце, де більше їжі?

Коротке, тихе гарчання виривається з його пащі, і я роблю півкроку назад, перш ніж усвідомлюю, що він не сердиться на мене.

— Вдома була їжа. Її забирають. Саме це й сталося з мамою. У неї вкрали скарб.

— Вкрали? Люди?

It does happen from time to time, especially if a dragon takes the gold and gems they need from a mine.

That dragons eat the same things humans have made currency has been a point of contention between the species for millennia. Humans and dragons alike have died for gold in centuries past, and I'm sure both will continue to do so. That's where Dragontongues come in and help mediate things. It's dangerous but vital work; negotiating shaky peace agreements, defusing years-long feuds, sometimes even helping dragons relocate someplace with more resources and fewer humans around. When it works, it saves countless lives. When it fails, the Dragontongue usually gets burned alive or torn to shreds.

The only injuries I've sustained thus far have been superficial and easily healed. I don't know whether this is a mark of my skill, or my luck, or of Nana's daily prayers finding an audience.

I'm told that several centuries ago, there were thousands like me. Now, I'm the only one I know. It's given me a fairly steady stream of work from small towns all over the coast of Nivstede, but it's never taken me this far inland before.

The baby dragon shakes their head. "Stolen by Ker'kachin."

I frown. The word is Draken, or at least it sounds like it ought to be, but it's not a word I recognize, and I don't instinctively understand it the way I ought to. "Ker'kachin?"

"Dragon—a massive dragon, bigger than Mother. No honor or pity in him. Does not act as a dragon should. He sleeps in a human dwelling and hurts them, he takes from all around him. He takes and takes from us until there isn't enough for all."

Таке трапляється час від часу, особливо якщо дракон видобуває з шахти потрібне йому для життя золото та дорогоцінні камені.

Дракони їдять те, що люди зробили своєю валютою, – саме це й стало причиною конфліктів між двома видами, які тривають вже тисячоліття. І люди, і дракони вмирали за золото століттями, і я впевнена, що і ті, й інші продовжуватимуть за нього вмирати. Ось тут і з'являються дракономовці, які допомагають врегульовувати конфлікти. Це небезпечно, але життєво важлива робота: вести переговори про хиткі мирні угоди, втихомирювати багаторічну ворожнечу, іноді навіть допомагати драконам переселитися туди, де більше ресурсів і менше людей. Успішно виконана робота може врятувати незліченну кількість життів. Якщо ж дракономовець зазнає невдачі, то зазвичай згорає живцем або закінчує життя розідраним на шматки.

Усі травми, які я отримувала до цього часу, були неглибокими і швидко загоїлися. Не знаю, чи це засвідчення моєї майстерності, чи удачі, чи щоденних молитов бабусі, які доходять до вищих сил.

Казали, що кілька століть тому таких, як я, були тисячі. Тепер я знаю лише одну людину з таким даром – себе. Моя здібність забезпечила мене доволі стабільним потоком роботи у маленьких містечках по всьому узбережжю Нівстеда, але так далеко вглиб континенту я ще ніколи не заїжджала.

Молодий дракон хитає головою.

– Кер'качин вкрав.

Я хмурюся. Це слово з дракенської мови, або принаймні звучить так, але я його не впізнаю і не розумію його значення інстинктивно, як зазвичай.

– Кер'качин?

– Дракон. Величезний дракон, більший за матір. Ні честі, ні жалю в нього немає. Не поводить, як належить дракону. Спить у

My stomach twists. “I thought dragons had no use for names.”

“Normally do not. Names are for those who have earned them through great glory...or those who need them so others know to stay away. Ker’kachin is what was given to him, to mark him.”

“What does it mean? Is it a Draken word?”

They tilt their head thoughtfully. “Mother says it is the old tongue...the tongue of our ancestors, before magic was a scarcity, before humans and dragons lived in the same world. Most do not use the old tongue anymore, most do not even remember it, but some words remain. Ker’kachin means *thief*.”

I nod slowly. “I understand. Thank you for talking with me. The reason I came to find you was... Well, I’m with some friends down the path, and our horses sensed you. They’re a bit frightened, so I came ahead to see what was happening.”

“Was there trouble caused by us?”

“Oh, no—the horses aren’t moving, but no one’s hurt or anything.”

“We will move ahead so you and your kin may keep moving.”

“Thank you.” I smile and bow my head slightly. “It’s been a pleasure meeting you. I hope you and your nestmate get someplace safe soon.”

They bow their head in return, before rearing themselves up to their full height, their wings extended. They turn to glance behind them and call out, “We leave now.”

людській оселі і кривдить людей, забирає собі все. Він забирає і забирає у нас, а потім їжі стає замало, аби всі могли прогодуватися.

У мене всередині все аж перевернулося.

– Я думала, що у драконів немає імен.

– Зазвичай немає. Імена є у тих, хто заслужив їх великою славою... або для тих, кому потрібно їх дати, щоб інші знали, що треба триматися від них якомога далі. Його прозвали Кер’качином, щоб виділити.

– Що воно означає? Це дракенське слово?

Він задумливо схилив голову.

– Мати каже, що це прадавня мова... мова наших предків, ще до тих часів, коли магія стала рідкістю, до того, як люди і дракони жили в одному світі. Більшість драконів більше не використовує прадавню мову, навіть не пам’ятає її, але деякі слова залишилися. Кер’качин означає “крадій”.

Я повільно киваю.

– Зрозуміло. Дякую, що поговорили зі мною. Причина, через яку я підійшла до вас... Я з товаришами їхала по дорозі, і наші коні відчули вас. Вони трохи налякані, тож я прийшла подивитися, що відбувається.

– Ми спричинили вам неприємності?

– О, ні. Ні в якому разі. Коні стоять на місці, але ніхто не постраждав і нічого поганого не сталося.

– Ми рушимо вперед, щоб ви і ваші товариші могли їхати далі.

– Дякую. – Я посміхаюся і злегка схиляю голову. – Було дуже приємно з вами познайомитися. Сподіваюся, ви і ваш родич скоро опинитесь в безпечному місці.

Він схиляє голову у відповідь, а потім випростується на повен зріст, розправляючи крила. Він оглядається на молодшого дракона і вигукує:

– Ми зараз летимо.

In the near distance, from behind a large, moss-covered rock, comes a second swampy green dragon, this one even smaller than the first.

This one is so young, their tail hasn't grown all its spikes yet, and their wings are shaky and uncertain as they furl them out, copying their sibling.

They move closer, each of their four eyes shifting from me to their sibling and back again, regarding me with a mix of curiosity and nervousness. I bow my head to them, which they return in a quick dash of a nod.

They stumble over to us—they're so uneven on their feet, they must've hatched less than two years ago, still only a baby. My heart aches at the thought of them living in this world without a mama. At least they have a sibling, like I have Nana.

Just before they take off, the dragon I've been speaking to looks to me and says, "Humans are headed inland, yes?"

"Yes, we are. We're...actually going toward the dragon you told us about. I'm going to go talk to him and see if I can't get him to behave himself."

A snort escapes them, and I realize it's the dragon version of a derisive chuckle. "Pride and bravery kill more than weapons."

"I know," I admit. "But I'm going to try anyway."

The situation in Morwassen's Pass is unlike anything else I've heard.

When Scyler, Danil, and Maryse first showed up on my doorstep, looking to hire me, I couldn't believe what they told me.

Rather than the usual draconic lifestyle of taking what he needs by any means necessary and keeping to himself whenever possible, a dragon has settled right there in the city. This already made people uneasy, and they were right to be concerned; he's taken to demanding a tithe of gold and other valuables in exchange for not turning the city into a pile of ash.

Неподалік, з-за великої вкритої мохом скелі, з'являється другий дракон болотяно-зеленого кольору, ще менший за першого.

Він такий молодий, що на його хвості ще не встигли вирости всі шипи, а крила тремтять і невпевнено розправляються, наслідуючи свого родича. Він підходить ближче, постійно кидаючи на мене погляд, в якому читається суміш цікавості та хвилювання.

Я схиляю перед ним голову, на що він відповідає швидким кивком.

Він непевною ходою наближається до нас – так нетвердо стоїть на лапах, ніби вилупився менше двох років тому. Зовсім маленький. У мене стискається серце від думки, що він живе у цьому світі без мами. Принаймні у нього є страшний родич, як у мене бабуса.

Перед тим, як злетіти, дракон, з яким я розмовляла, подивився на мене і запитав:

– Люди прямують углиб континенту, так?

– Так. Ми... насправді їдемо до дракона, про якого ви розповідали. Я хочу поговорити з ним і спробувати переконати його поводитися краще.

Він пирхає, і я розумію, що це драконяча версія глузливого хихотіння.

– Гордість і відвага вбили більше людей, ніж зброя.

– Знаю, – визнаю я. – Але все одно спробую.

Ситуація в Морвассен-Пассі не схожа ні на що, з чим мені доводилося стикатися.

Коли Скайлер, Деніл і Маріса вперше з'явилися на моєму порозі, бажаючи найняти мене, я не могла повірити в те, що вони мені розповіли.

Замість звичайного драконячого способу життя – брати, що йому потрібно, будь-якими способами і за можливості триматися якомога далі від людей, цей дракон обрав оселитися прямо тут, у місті. Це вже занепокоїло людей, і не без підстав: дракон почав вимагати

They found this out from their old Dragontongue, and when I asked what happened to him, I swear you could feel the air going out of the room. Finally, after exchanging an uneasy glance with Danil, Scyler said, “Dead. I guess he said something to offend him somehow.

After hearing that, Nana tried to persuade me not to go. But I already knew by then that I was going to take the job, and I think she did, too. The city’s been held hostage for months now, and the king essentially told them it wasn’t his problem.

Sending me in to negotiate is their last-ditch effort to end this peacefully. If I fail, they’ll have no choice but to attack, which will inevitably start a fight that could wipe the entire city off the map.

I’ve been trying not to think about that too much.

The baby dragon’s yellow eyes look me up and down. “We wish you bountiful luck, human,” they finally say.

“Lotte,” I say, offering a small smile. “I’m called Lotte.”

“Bountiful luck...Lotte.” They say my name with an edge of hesitancy, like taking a bite of an unfamiliar food.

“Thank you. I’ll need it.”

With that, both dragons turn away from me, and I watch as they take a running start across the forest floor. I hug my arms and bounce on my feet, enjoying the way the ground rumbles beneath me.

Finally, the first dragon lifts off—then the second—and I’m left watching from the world beneath them as they flap their beautiful wings and send out small but powerful gusts of wind, causing the tree branches to ruffle and a few curled locks of my hair to fall out of its bun.

платити йому десятину золотом та іншими коштовностями в обмін на обіцянку не перетворити місто на купу попелу.

Вони дізналися про це від свого колишнього дракономовця. Коли я запитала, що з ним сталося, присягаюся, було фізично відчутно, як атмосфера в приміщенні в ту ж секунду змінилася. Зрештою, обмінявшись тривожним поглядом з Денілом, Скайлер сказали:

– Він помер. Мабуть, ляпнув щось таке, що образило дракона.

Почувши це, бабуса намагалася вмовити мене відмовитись від пропозиції. Але на той час я вже знала, що візьмуся за цю роботу, і гадаю, вона теж. Містян вже кілька місяців тримають в заручниках, а король, по суті, сказав їм, що це його не обходить.

Послати мене на переговори – це їхня остання спроба врегулювати все мирним шляхом. Якщо я зазнаю невдачі, у них не буде іншого вибору, окрім як атакувати, що неминуче призведе до битви, яка зітре місто з лиця землі.

Я намагалася багато про це не думати.

Жовті очі маленького дракона дивляться на мене згори донизу.

– Бажаю тобі великої удачі, людино, – нарешті каже він.

– Лотта, – кажу я, злегка посміхаючись. – Мене звуть Лотта.

– Великої удачі тобі... Лотта. – Він вимовляє моє ім’я з тінню невпевненості, ніби куштуючи незнайому їжу.

– Дякую. Вона мені знадобиться.

Потому обидва дракони відвертаються від мене, і я спостерігаю за тим, як вони набирають швидкість на лісовій галявині. Я обхоплюю себе руками і підстрибую, насолоджуючись гуркотом землі під ногами.

Нарешті перший дракон злітає, а за ним – другий. Я знизу спостерігаю, як вони махають своїми прекрасними крилами і здійсмають невеликі, але потужні пориви вітру, від чого гілки дерев ворухаться, а кілька пасм мого волосся випадають з пучка.

I grin. No matter how many times you watch it, there's nothing quite like a dragon in flight.

I stand there until they disappear above the trees, and pray that they'll find a permanent home soon. Someplace where gold is plenty, and they can eat well.

And I pray that I can get the dragon in Morwassen's Pass—Ker'kachin—to listen to me.

Chapter Two

The sky is painted with dull shades of grayish blue and orange when we finally stop for the day, arriving at a tiny inn along the side of the road.

It's not much to look at; only three rooms for rent, with a couple gaps in the tiled roof and the overwhelming smell of boiled spinach coming from the kitchen. I wrinkle my nose and try not to gag as I walk past it, following the others up the stairs.

My companions consist of Scyler Prins and Danil Komatin, two members of Morwassen's Pass townsguard sent to collect me, and Maryse, a girl a year older than me, who is, so far as I can tell, a completely average citizen who is also here for some reason.

I like Scyler and Danil a lot. They're both nineteen, and much different from the stern and self-important guards posted around my hometown, Rosburnt.

Scyler is handsome, with intelligent eyes, perfectly clear warm brown skin, and glossy black hair, and they have an authoritative air about them that I can't help but envy. They're nice, but when they speak, people listen. I wish I had that sort of pull.

Looking at the two of them, you'd expect the broad-shouldered and strong-jawed Danil to be the sterner of the pair, but once a boyish smile appears on his fair, freckled face and you hear his snorting laugh, it's impossible to find him even slightly commanding.

Я посміхаюся. У світі багато дивовижних речей, але немає нічого настільки дивовижного, як дракон у польоті.

Я стою там, поки вони не зникають над деревами, і молюся за те, щоб вони скоро знайшли постійний дім. Деся там, де багато золота, яким вони зможуть добре пожитися.

І молюся, щоб дракон у Морвассен-Пассі, Кер'качин, вислухав мене.

Розділ 2

Небо забарвлене тьмяними відтінками сірувато-блакитного і помаранчевого, коли ми нарешті зупиняємося на нічліг, під'їхавши до крихітного постоялого двору на узбіччі.

Тут немає на що дивитися: лише три кімнати, кілька дірок у черепичному даху та сморід вареного шпинату, що доноситься з кухні. Я морщу ніс і намагаюся стримати блювотні позиви, коли проходжу повз неї і слідом за іншими піднімаюсь сходами.

Мої супутники – Скайлер Принс і Деніл Коматин, двоє членів міської варті Морвассен-Пасса, яких послали за мною, а також Маріса – дівчина на рік старша за мене і, наскільки я можу судити, цілком пересічна мешканка, яка теж чомусь тут опинилася.

Мені дуже подобаються Скайлер і Деніл. Їм обом по дев'ятнадцять. Вони дуже відрізняються від суворих і самовпевнених вартових, розставлених по моєму рідному містечку Розбернт.

Скайлер вродливий, з розумними очима, ідеально чистою шкірою тепло-коричневого відтінку і блискучим чорним волоссям. Вони справляють враження авторитетної людини, чому я не можу не позаздрити. Вони приємні, але як тільки починають говорити, люди до них прислухаються. Хотіла б я вміти так впливати на людей.

Дивлячись на цих двох, можна подумати, що широкоплечий Деніл з квадратною щелепою буде суворішим за Скайлер, але як тільки на його світлому, веснянкуватому обличчі з'являється хлоп'яча

But Maryse...well, I'm not too proud to admit I'm a little intimidated by a girl who barely reaches my shoulder and could probably be carried away by the wind. She reminds me of a housecat Nana and I used to have; quiet, proud, and not afraid to hiss and scratch if she's irritated. If the silence with which she responds to most of my attempts at talking to her are any indication, I don't think she likes me.

"It's your turn to take the floor," I remind Maryse, tossing my bag on one of the room's two rickety beds. Dust comes off the mattress in a small cloud, making both of us sneeze.

Most places we've stayed have had only two beds to a room, and the budget allowed for this trip covers only a single room per night. The first couple places, I offered to share with Maryse, put a wall of blankets between us or something if that would make her more comfortable, but she declined in favor of alternating.

Scyler and Danil have had no such issues. They're engaged and blissfully in love, and I swear they snore in perfect harmony.

Maryse presses down on the mattress with her hand, and cringes. "I may well be more comfortable than you are tonight."

"I think you could be right about that."

She begins to get situated on the floor, combing her fingers through her choppy, shoulder-length auburn hair. Somehow, twelve hours in the back of a wagon, with all the wind and bugs and uncomfortable terrain that implies, has left her looking the loveliest of us all. Her fair skin is flushed with the cold, but the red in her cheeks makes her look lively and active, not like me. When I'm flushed, I resemble a badly painted porcelain doll.

посмішка і стає чути його нестримний сміх, у ньому неможливо розгледіти бодай краплину тої авторитетності.

Але Маріса... Що ж, я не горда і готова визнати, що мене трохи лякає ця дівчина. Вона ледь дістає мені до плеча і її, певно, з легкістю може здути вітром. Нагадує мені домашню кицьку, яка колись жила у нас з бабусею: тиха, горда, не боїться шипіти чи пустити в хід кігті, якщо її роздратувати. Думаю, що мовчання, яким вона відповідає на більшість моїх спроб заговорити з нею, свідчить про те, що я їй не подобаюся.

– Сьогодні твоя черга спати на підлозі, – нагадую я Марісі, кидаючи сумку на одне з двох хитких ліжок у кімнатці. З матраца маленькою хмаринкою здіймається пил. Вдихнувши його, ми обидві починаємо чхати.

У більшості постійних дворів, в яких ми зупинялися, в кімнаті було лише два ліжка, а бюджет цієї подорожі дозволяв оплатити лише одну кімнату за ніч. Перші кілька разів я пропонувала Марісі спати на одному ліжку, розділивши його навпіл перегородкою з ковдр або чимось іншим, якщо їй так буде зручніше, але вона відмовилася, вважаючи за краще спати по черзі.

У Скайлер і Деніла таких проблем не було. Вони щасливі закохані, до того ж заручені, і, присягаюся, ці двоє навіть хропуть у цілковитій гармонії.

Маріса тисне рукою на матрац і кривиться.

– Напевно, сьогодні мені буде зручніше спати, ніж тобі.

– Схоже, що так.

Вона влаштовується на підлозі і починає розчісувати пальцями своє кучеряве каштанове волосся до плечей. Якимось чином після дванадцяти годин, проведених на задній частині возу на нерівній дорозі при вітряній погоді та ще й з комахами, вона виглядає найпрекраснішою з усіх нас. Її світла шкіра почервоніла від холоду, але рум'янець на щоках надає їй жвавого вигляду. Не те що у мене:

Maryse was the first one of them I saw when I opened my front door and found them all on my doorstep, and it took me a moment to notice anybody else. Her eyes are this gorgeous shade of green, like the hillside in the summer. It's rather distracting.

Scyler and Danil have shared a bit about themselves as we've made our way west.

Danil's talked about his childhood in Trunzlat and his training with the townsguard after he and his family immigrated to Nivstede a couple years ago.

Scyler's told me about their siblings and the family business, a restaurant in Morwassen's Pass, and how much their mother wishes they'd chosen a safer career.

But Maryse? She's a brick wall.

She hasn't told me anything about her family or friends, or what she does all day. She prefers the realm of one-word answers and responding to questions with questions. Eventually, I gave up.

Pushing up their sleeves, Scyler moves toward the candles that sit on the windowsill. Their skin has to be exposed for only those few seconds for the chill to get to them; goosebumps begin to appear on their muscled arms before they manage to get the candles lit. Once they manage it, they collapse to sit on the other bed, finally taking their thick black hair out of its bun.

They run their hands over their face, letting out an exhausted sigh. Even in the flickering, uneasy light the candles provide, I can see bags under their eyes.

"We should get into Morwassen's Pass tomorrow," they say. "I say we go to bed early and hit the ground running at first light. The sooner we get Lotte in front of the rest of the townsguard, the better."

I nod, leaning down to untie my boots. The floorboards squeak and groan with every move. "I've been meaning to ask, where will I be staying once we're there?"

коли я червонію, то стаю схожою на погано розфарбовану порцелянову ляльку.

Марісу я побачила першою, коли відчинила вхідні двері перед усією цією компанією в себе на порозі. Пройшло кілька секунд, перш ніж я помітила ще когось. Її очі такого прекрасного зеленого відтінку, як схил пагорба влітку. Дуже відволікають.

Скайлер і Деніл розповіли трохи про себе, поки ми їхали на захід. Деніл розказав про своє дитинство в Трунцлаті та про навчання в міській варті після того, як він з сім'єю переїхав до Нівстеда кілька років тому.

Скайлер розповіли мені про своїх братів і сестер та сімейний бізнес – ресторан у Морвассен-Пассі, і про те, як сильно їхня мати шкодує, що вони не обрали безпечнішу професію.

А що Маріса? Вона непробивна, як стіна.

Дівчина нічого не розповіла мені про свою сім'ю чи друзів, або про те, чим займається цілими днями. Вона віддає перевагу однослівним відповідям і відповідає на запитання запитаннями. Зрештою, я облишила спроби її розговорити.

Засукавши рукава, Скайлер потягнулись до свічок, що стоять на підвіконні. Достатньо лише кількох секунд, аби їхні мускулісті руки вкрилися мурашками від холоду до того, як вони встигли запалити свічки. Запаливши їх, вони сідають на інше ліжко, нарешті розпускаючи густе чорне волосся, і проводять руками по обличчю, виснажено зітхаючи. Навіть у мерехтливому світлі свічок видно мішки під їхніми очима.

– Завтра ми повинні добратися до Морвассен-Пасса, – кажуть вони. – Пропоную лягти спати раніше, а вдосвіта вирушити в дорогу. Чим швидше Лотта зустрінеться з рештою міської варті, тим краще.

Я киваю і нахиляюся, щоб розв'язати черевики. Дошки підлоги скриплять і стогнуть з кожним моїм рухом.

– Я все хотіла запитати: а де я буду жити, коли ми приїдемо?

“You’ll be given a room at a boardinghouse in town,” Danil says. His words are deep and blunted at the ends. He’s learned to speak Stedi as well as any native, but his accent is unmistakably Turnish. I’ve heard him speak a little Turnish with Scyler, the gravelly and complex language sounding effortless in his mouth, and downright haphazard in theirs. But they’re working on it; they say they want to be able to talk to Danil’s extended family at the wedding. “Unless you’re due to meet with the dragon or the townsguard, you’ll be able to go wherever you like. Stay within the city limits and there shouldn’t be any trouble.”

“And how long do you think it’ll be until I can talk with the dragon?”

He sprawls out on the bed next to Scyler and groans as they affectionately pat his stomach. An absolute mountain of a man, this place’s beds are too small for him. His feet, still in his boots, dangle off the end. “Not long,” he says. “He collects his tithe every week.”

“Every week?” I frown, looking to Scyler and Maryse in confusion. They both simply nod. “But you said he’s been there for months.”

“He has.”

“But—but he needs to eat only once a year. He must have more than enough by now. What’s the point in taking more?”

“That is exactly what we hope you can ask him without getting yourself killed.” Scyler nods toward Maryse. “We prefer to send her in these days.”

“Seriously? Her?”

Maryse rolls her eyes at me. “Thanks a lot.”

“Sorry. I... You’re a civilian, right? I’m surprised they’re allowed to send you in there with him.”

– Тобі дадуть кімнату в міському гуртожитку, – відповідає Деніл, вимовляючи слова глибоко і обривисто. Він навчився розмовляти стедською на рівні місцевого жителя, але його турніський акцент все одно впізнаваний. Я чула, як він трохи розмовляв зі Скайлер турніською: ця різка й непроста мова в його вустах звучала легко і невимушено, і геть недоладно в їхніх. Але вони працюють над цим і кажуть, що хочуть мати можливість вільно спілкуватися з родиною Деніла на весіллі. – Якщо це не стосується зустрічей з драконом чи міською вартою, ти вільна ходити куди й коли завгодно. Не виходь за межі міста, і все буде добре.

– Як думаєш, скільки часу пройде, перш ніж я зможу поговорити з драконом?

Він витягується на ліжку поруч зі Скайлер і пирхає, коли вони ласкаво поплескують його по животу. Ліжка в цьому номері замалі для такого кремезного чоловіка, як він. Його ноги, все ще взуті в черевики, звисають з краю.

– Небагато, – каже він. – Він збирає десятину щотижня.

– *Щотижня?* – Я хмурюся, розгублено дивлячись на Скайлер і Марісу. Вони обидві кивають. – Але ти казав, що він сидить там місяцями.

– Так і є.

– Але... Але ж йому потрібно їсти лише раз на рік. Йому вже має бути більш ніж достатньо. Який сенс брати ще?

– Ми сподіваємося, що саме про це ти зможеш його розпитати і залишитися живою опісля. – Скайлер кивають в бік Маріси. – Ми вважаємо за краще відправити її теж.

– Серйозно? Її?

Маріса заковчує очі від моєї репліки.

– Дуже приємно, дякую.

– Вибач. Я... Ти ж цивільна, так? Я здивована, що їм дозволили відправити тебе до дракона.

“We know it’s unorthodox,” Scyler admits. “But he kept injuring members of the townsguard who brought him his tithe, and after he killed our last Dragontongue, there was real trouble getting volunteers. Our captain tried to engage himself and nearly lost a leg for his trouble. So when Maryse volunteered, he agreed to try it.”

“After making me sign a contract promising not to make any legal trouble if I got hurt,” she adds with a snort.

“Obviously, we don’t send her in alone,” they say quickly. “She always has a guard escorting her. At first, it was thought to be a suicide mission—but the guy who went in with her the first time figured, well, if he was going to die, he’d rather die protecting somebody. Figured he’d buy her enough time to run away when things went south.”

“But they didn’t,” Maryse says. “For some reason, he lets me come and go, and so long as he kept his hand off his sword and didn’t say anything, he didn’t mind the guard too much, either. He’ll tolerate a few others—the ones who have enough sense give him the money and get out—but it usually goes smoother when it’s me.”

“That’s...bizarre.” I scratch the back of my head, brow crinkling in thought.

She shrugs. “It works.”

“Aren’t you scared?”

“Hardly. How often do you get to see a dragon like that up close?”

My head perks up. “I didn’t realize you were interested in dragons.”

“I don’t understand how anyone isn’t. They’re incredible.”

Scyler lets out a small chuckle. “Some of us prefer to be interested from at least a mile away.”

– Ми знаємо, що зазвичай так не заведено робити, – зізнаються Скайлер. – Але він продовжував калічити членів міської варти, які приносили йому десятину, а після того, як убив нашого останнього дракономовця, виникла проблема з пошуком добровольців. Наш капітан спробував особисто розв’язати проблему і ледь не втратив ногу за свої труди. Тож коли Маріса зголосилася піти доброволицею, він погодився дати їй шанс.

– Після того, як змусив мене підписати договір, в якому я пообіцяла не створювати юридичних проблем, якщо я отримаю травму, – додає вона, пирхаючи.

– Звісно ми не відправимо її туди саму, – швидко кажуть Скайлер. – Її завжди супроводжуватиме вартовий. Спочатку ця місія вважалася самогубством, але хлоп, який пішов з нею першого разу, вирішив, що якщо йому вже судилося померти, то краще померти, захищаючи когось. Він дасть їй достатній запас часу, щоб вона встигла втекти, якщо все піде шкереберть.

– Але все пройшло добре, – каже Маріса. – Він чомусь дозволяє мені вільно приходити і йти, і поки вартовий тримав руку подалі від меча і мовчав, дракон не надто заперечував проти нашої присутності. Він терпить і кількох інших людей – тих, у кого вистачає розуму віддати йому гроші і піти геть, – але зазвичай все проходить набагато спокійніше, коли до нього приходжу я.

– Це... дивно. – Я чухаю потилицю й морщу брови в задумі.

Вона знизує плечима.

– Це працює.

– Ти не боїшся?

– Зовсім ні. Як часто тобі вдається побачити такого дракона та ще й зблизька?

Я підводжу голову.

– Не знала, що тебе цікавлять дракони.

– Не розумію, як вони можуть не цікавити. Вони неймовірні.

Скайлер тихенько сміються.

Maryse shakes her head. “Oh, but then you can hardly see anything. My father and I got close to a hatchling nest once, and it was... it was absolutely beautiful.” A small smile curves her lips as she glances back to me. “Though I suppose it all must seem dull to you by now.”

I laugh. “Trust me, dragons are anything but. I can’t believe you got close to a nest, though. Mama dragons will break you in half before they let anyone get near their kids.”

“Well, okay, we got to look for only about half a minute before she came back and we had to run,” she admits. “It was worth it. Besides, they were miniatures—the babies were the size of my fist, and Mama was only two feet long.”

“Trust me, miniatures can still do real damage. I once saw one bite through a brick like it was bread.”

She winces. “Well, obviously I’m a little more careful when dealing with the one in the castle. Besides, the townsguard pays my rent as long as I keep doing it.”

“Your family must appreciate the break.”

Maryse turns her gaze away from me, the smile slipping, and her back becomes rigid and stiff. “They’re not in the picture.”

“Oh. I’m—I’m sorry, I didn’t mean...”

“I know.” She shrugs as she reaches up to unclasp the fastening on her cloak. “It’s not so dramatic as I made it sound. I live on my own, that’s all.”

— Деякі з нас вважають за краще цікавитися ними на відстані кілометра, як мінімум.

Маріса хитає головою.

— Але тоді ти майже нічого не розгледити. Одного разу ми з батьком підійшли до гнізда з драконами, які недавно вилупились, і це було... так прекрасно. — Легка посмішка вигинає її губи, коли вона озирається на мене. — Хоча, гадаю, тобі це все вже приїлося і здається нудним.

Я сміюся.

— Повір мені, з драконами все зовсім по-іншому. Не можу повірити, що ти наблизилася до гнізда. Матері-драконихи ладні розірвати навіпіл усіх, аби нікого не підпустити до своїх дітей.

— Ну, добре, нам вдалося подивитися на них лише тридцять секунд, перш ніж дракониха повернулася. Довелося дати драла, — зізнається вона. — Але воно було того варте. До того ж вони були такими мініатюрними — малюки розміром з мій кулак, а їхня мама — всього пів метра завдовжки.

— Повір мені, навіть мініатюрні дракони можуть завдати реальної шкоди. Я одного разу бачила, як один з них розгриз цеглу з такою легкістю, наче це була буханка хліба.

Вона здригається.

— Очевидно, що я обачніша, коли маю справу з тим драконом в замку. До того ж міська варта оплачує мені житло, поки я цим займаюся.

— Твоя сім’я, мабуть, вдячна їм за це.

Маріса відводить погляд, її усмішка зникає, а постава стає напруженою і закам’янілою.

— Їх у моєму житті немає.

— Ох, вибач, я не хотіла...

— Я знаю. — Вона знизує плечима, простягаючи руку, щоб розстебнути застібку на плащі. — Все не так драматично, як здається. Я живу сама, ось і все.

Her tone is blasé, but what she's saying is absurd to me. It's not unusual for people her age to have jobs and help their family put food on the table—look at me. Fifteen is the age at which free schooling stops, and most people begin their first apprenticeships, assuming their family doesn't have the means or desire to pay for higher education.

I'm the only Dragontongue for miles around, so I had no apprenticeship.

While my peers had mentors to teach them the ways of blacksmithing, cooking, medicine, or any other number of things, I was left to figure things out on my own. I worked mostly off old writings, and a fair bit of trial and error.

Nana says it's a miracle I wasn't killed, and she may be right.

A misstep in my early days earned me a burn wound on the back of my left arm, going from wrist to elbow, and another got me a slash scar on my calf. But that was years ago, and I learned a great deal from the injuries I have sustained. Namely, I learned that even the gentlest dragon is to be treated with a great deal of respect and a greater deal of caution.

I'm the primary breadwinner for my house, but that's because it's just Nana and me, and she can't work full time anymore. It's an unusual setup, but not nearly so unusual as a seventeen-year-old living alone and having to provide solely for herself.

In Nivstede, families traditionally stay together. Even after children grow up and get married, they live with the rest of the family—sure, they might move in with their spouse's relatives, but they don't go off entirely on their own.

Still, I decide not to press the issue with Maryse. I know what it's like for people to talk. Neighbors couldn't resist giving commentary when Mother left, leaving her only child alone in the care of her mother-in-law.

Її тон звучить байдужим, але те, що вона каже, здається мені абсурдним. Для людей її віку немає нічого незвичайного в тому, що вони мають роботу і допомагають своїй сім'ї заробляти на хліб – подивіться на мене. П'ятнадцять років – це вік, коли закінчується безкоштовне навчання, і більшість молодих людей починають своє перше учнівство, якщо їхня сім'я не має коштів або бажання платити за вищу освіту.

Я єдина драконоловиця на багато кілометрів навколо, тому не проходила ніякого учнівства.

У той час як у моїх однолітків були наставники, які навчали їх ковальської справи, кулінарії, медицини та інших ремесл, я була змушена розбиратися у всьому самостійно. Я вчилася здебільшого за старими книгами, а також методом проб і помилок.

Бабуся каже, що я дивом залишилась живою. Можливо, вона має рацію.

Одна помилка в перші дні роботи обійшлась мені опіком на тильній стороні лівої руки від зап'ястя до ліктя, і ще одним шрамом на литці від порізу. Але це було багато років тому, до того ж я багато чому навчилася завдяки отриманим травмам. А саме тому, що навіть до найлагіднішого дракона треба ставитися з великою повагою і ще більшою обережністю.

Я – основна годувальниця своєї сім'ї, але це тому, що ми з бабусею живемо вдвох, а вона більше не може працювати повний робочий день. Це незвична ситуація, але не настільки незвична, як сімнадцятирічна дівчина, яка живе одна і має забезпечувати себе сама.

У Нівстеді сім'ї традиційно живуть разом. Діти живуть з іншими членами родини навіть після того, як виростають і одружуються. Звісно, вони можуть переїхати до родичів свого чоловіка або дружини, але зовсім самі не живуть.

Але я вирішую більше не розпитувати про це Марісу. Я знаю, як це, коли люди пліткують за спиною. Сусіди не могли втриматися

I think my parents would've liked to have more children, but Papa passed when I was fairly young, and Mother marrying again was never on the table.

After an awkward pause, Danil sits up and looks at me. "Those dragons from earlier," he says. "You say they know the dragon in town?"

I nod. "They actually gave him a name. Dragons don't really do names. But they say he's called Ker'kachin." The word rolls effortlessly off my tongue. One perk of being a Dragontongue is that speaking Draken comes as naturally to me as breathing.

"Ker-catch-in?" he repeats, the syllables clumsy on his lips. "So, they met him? Did they tell you anything useful?"

"Not really. They were both very young, and they didn't engage with him for long. He stole their food supply." I bite the inside of my cheek in thought. "It's really strange. Dragons don't normally steal from one another unless they're really desperate."

"Perhaps he was desperate, then," Maryse offers. "Gold reserves are drying up. Humans would kill for what's left, why not a dragon?"

"You could be right. They also said he killed their mother."

She lets out a short sigh. "I wish I was surprised, but, well—we've seen what he'll do to guards who anger him."

"Honestly, I'm not convinced talking him down is possible," Scyler admits. "I mean, we're still going to let you try. I want it to be possible. But he's violent, and greedy as they come. He doesn't seem like the sort to listen to reason."

від єхидних коментарів, коли мама пішла, залишивши єдину дитину під опікою свекрухи.

Я думаю, мої батьки хотіли б мати більше дітей, але тато помер, коли я була ще зовсім маленькою, а можливість знову вийти заміж мама ніколи не розглядала.

Після незручної паузи Деніл сідає і дивиться на мене.

— Ті дракони, яких ти бачила недавно, — каже він. — Кажеш, вони знають дракона в місті?

Я киваю.

— Вони навіть дали йому ім'я. Насправді у драконів зазвичай немає імен. Але вони кажуть, що його звать Кер'качин. — Слово без зусиль зривається з мого язика. Одна з переваг того, що я дракономовиця, полягає в тому, що розмовляти дракенською мовою для мене так само природно, як дихати.

— Кер-кач-ин? — повторює він, склади незграбно ковзають по його губах. — То вони його бачили? Сказали щось корисне?

— Не дуже. Вони обидва були дуже молодими, і знають його зовсім трохи. Він вкрав їхні запаси їжі. — Я замислено покусую внутрішню частину щоки. — Це дуже дивно. Зазвичай дракони не крадуть один в одного, якщо тільки вони не у відчаї.

— Може, він був у відчаї, — припускає Маріса. — Запаси золота вичерпуються. Люди вбивають за те, що залишилося, то чому б і дракону не почати вбивати?

— Можливо, ти маєш рацію. Вони також сказали, що він убив їхню матір.

Вона коротко зітхає.

— Хотіла б я сказати, що це мене дивує, але ми бачили, що він робить з вартовими, які його розлютили.

— Чесно кажучи, я не впевнені, що його можна вгамувати, — зізнаються Скайлер. — Ми все одно дозволимо тобі спробувати. Я хочу, щоб його вдалося втихомирити. Але він жорстокий і жадібний. Не з тих, хто прислухається до голосу розуму.

“And what’s your suggestion?” Maryse asks sharply. “The townsguard isn’t equipped to make an attack on him. It’d be a massacre.”

I try to ignore the chill running down my spine at that thought.

“I know.” They hold up their hands defensively. “Like I said, I want the diplomacy thing to work. I don’t want any more human casualties.”

“And what about non-human casualties?”

They roll their eyes. “I quit caring about his life when he started gouging us for a ransom. He deserves whatever he gets.”

“Our country won’t send murderers to the gallows anymore, why should it be different for him? I don’t like what he’s doing, either, but he shouldn’t pay for it with his life. It won’t bring anyone back.”

I look to Maryse, surprised to hear my thoughts echoed so perfectly in her words.

“This isn’t about revenge,” Scyler says. “At this point, it’d be self-defense.”

“And damage control,” Danil adds. “He’s proven himself to be ruthless. We can’t sit around and wait for him to make good on his threats, can we?”

“I’m kind of with Maryse,” I say. “Killing a dragon isn’t like hunting a deer—they’re much closer to us than other animals, at least in the way their brains work. I mean, if a dragon is lunging at you to rip your head off, I don’t think you’d be wrong to protect yourself, but if you don’t have to resort to violence, you shouldn’t. They can understand reason, so why not use reason?”

– І що ти пропонуєш? – різко запитує Маріса. – Міська варта недостатньо озброєна, щоб напасти на нього. Всі спроби закінчатся кривавим побоїщем.

Я намагаюся ігнорувати мороз, що пробігає по спині від цієї думки.

– Я знаю. – Вони піднімають руки вгору в захисному жесті. – Як я вже казали, я хочу, щоб дипломатія спрацювала. Я не хочу ще більше людських жертв.

– А як щодо нелюдських жертв?

Вони закривають очі.

– Я перестали перейматися *його* життям, коли він почав вимагати у нас викуп. Він заслуговує на те, що отримає.

– Наша держава більше не відправляє вбивць на шибеницю. То чому для дракона прийнятно зробити виняток? Мені теж не подобається те, що він робить, але він не повинен платити за це життям. Це не поверне нам полеглих.

Я дивлюся на Марісу, здивована тим, що її слова так точно повторюють мої думки.

– Справа не в помсті, – кажуть Скайлер. – На даному етапі це вважатиметься самообороною.

– І мінімізацією збитків, – додає Деніл. – Він показав свою безжальність. Ми не можемо сидіти склавши руки і чекати, поки він втілить в життя свої погрози, еге ж?

– Я згодна з Марісою, – кажу я. – Вбити дракона – це не те саме, що вбити людину. І не те саме, що вполювати оленя. Вони набагато ближчі до нас, ніж інші тварини, принаймні своїм мисленням. Якщо дракон кидається на вас, щоб відірвати вам голову, не думаю, що ви вчините неправильно, захищаючись, але якщо ви не *змушені* вдаватися до насильства, то застосовувати зброю не варто. Вони розумні створіння, то чому б не використати розумні аргументи для розв’язання проблеми?

“Oh, I think he understands reason,” they say. “I don’t think he cares. No offense, Lotte, I know you’re good at your job. But I want you to go into this with realistic expectations. The second he thinks he’s putting you at more risk than is reasonable, the captain will pull you out and send you home. You’ll be paid regardless, so don’t do anything foolish because you want to protect the fire-breathing bastard.”

The muscles in my jaw tense as I look away, collecting myself with a sharp inhale through my teeth. I get what they’re saying. I really do.

But damned if I’m not going to try. I am good at this, and, in spite of what he’s done, I want to keep him alive. There are so few dragons left in the world compared to generations past. The death of even a single one is a tragedy.

“I promise not to be reckless,” I say, finally meeting their eyes. Their gaze is dark brown, almost black, and as captivating as the night sky. “I promise, so long as you promise to give me a chance. Let me do this my way. I don’t want anyone getting hurt—not even him.”

They nod once. “I can’t guarantee what my captain will do, but I’m in your corner. Be careful.”

Chapter Three

The first thing I see of Morwassen’s Pass are the towers of the former royal estate, peering out above some trees ahead. The capital was moved to another city when my grandmother was a child, and the royal family went with it, but their old home remains.

I squint, trying to get a better look at the towers.

– О, я думаю, він зрозуміє аргументи, – кажуть Скайлер. – Але не думаю, що йому буде до них діло. Без образ, Лотто, я знаю, що ти чудова фахівчиня, але я хочу, щоб ти підходила до цієї справи з реалістичними очікуваннями. Щойно капітан вирішить, що наражає тебе на більший ризик за допустимий, він витягне тебе звідти і відправить додому. Тобі заплатять у будь-якому випадку, тож не роби дурниць через бажання захистити вогнедишну тварюку.

Відвівши погляд, я напружено стискаю щелепи і збираюся з думками, роблячи різкий вдих крізь зуби. Я розумію, що вони хочуть до мене донести, справді розумію.

Але будь я проклята, якщо не спробую врегулювати все мирно. У мене це *чудово* виходить, і попри все, що він зробив, я хочу зберегти йому життя. Порівняно з попередніми десятиліттями у світі залишилося так мало драконів. Загибель навіть одного – це вже трагедія.

– Обіцяю не діяти нерозважливо, – кажу я, нарешті зустрічаючись з ними поглядом. Їхні темно-карі очі майже чорні й такі само чарівні, як нічне небо. – Обіцяю, якщо ти пообіцяєш дати мені шанс. Дозволь мені зробити по-своєму. Я не хочу, щоб хтось постраждав – навіть він.

Вони кивають.

– Не можу ручатися за дії свого капітана, але зі свого боку зроблю все, як ти просиш. Тільки будь обережна.

Розділ 3

Перше, що я бачу в Морвассен-Пассі, – вежі колишнього королівського маєтку, що виглядають з-за дерев попереду. Ще коли моя бабуся була дитиною, столицю перенесли в інше місто, тож королівська родина переїхала туди, але їхня стара резиденція залишилася.

Я примружуюся, намагаючись краще розгледіти вежі.

Of the three, two no longer have flags, and the one that's still there is tattered and faded. You can't see the royal crest anymore, a giant white owl against a pale purple mountain.

Ivy, overgrown and untrimmed, crawls over every stone and climbs all the way up the building. The gray stone is cracked and crumbling, the paint on the tiled, pointed roofs chipping away.

This, I'm told, is where the dragon has been residing. Most dragons prefer caves or forests or the tops of mountains, but this one has made himself at home in a crumbling palace.

If you're going to take a town hostage and act like a despotic tyrant, you may as well live like one, too.

"It looks like it's been abandoned for centuries," I say. "Not just a few decades."

"There haven't exactly been restoration efforts," Maryse admits. In the sunlight, the red of her hair is brighter, more vivid, almost maroon. It's nice. "It's sat empty my whole life. Well, until...you know."

Once we're past the city gates, our entrance into Morwassen's Pass causes the wagon to slow to a crawl.

People are walking and standing in the roads, and no one is in a particular hurry to get out of the way. I sit up straighter and turn outward, taking in the sight of somewhere new.

The streets are lined with buildings, crammed together like pieces of a puzzle, barely any breathing room between them. Most of the shops have apartments in the floors above them, and I have to lean my head back to see the roofs of most of them.

Sometimes, if I look close enough, I see flashes of tiny wings or scales dashing into alleys or flying between buildings. I grin. A lot of miniature dragons have made themselves comfortable in cities; it's easier to pilfer little bits of gold and silver from people's houses and poorly guarded stores than from deep within the earth. I think some of them have also found they face less of a threat from people than

На двох вежах з трьох вже немає прапорів, а той, що залишився, виглядає пошарпаним і вицвілим. На ньому вже й не видно королівського герба – великої білої сови на тлі блідо-фіолетової гори.

Буйний, непідстрижений плющ, обплітає кожен камінь і тягнеться вгору по будівлі. Сірий камінь потріскався і де-не-де обсипається, а фарба на гостроверхих черепичних дахах облущилася.

Саме тут, як мені сказали, розташувався дракон. Більшість драконів віддають перевагу печерам, лісам або вершинам гір, але цей уподобав собі напівзруйнований палац.

Якщо ти збираєшся тримати ціле місто в заручниках і поводитися як деспотичний тиран, то можеш і жити відповідно.

– Палац виглядає так, ніби в ньому ніхто не жив століттями, – кажу я. – А не лише кілька десятиліть.

– Його ремонтом ніхто не займався, – визнає Маріса. У сонячному світлі її руде волосся виглядає ще яскравішим, більш насиченим, майже бордовим. Таке гарне. – Він стояв порожнім скільки я себе пам'ятаю. Ну, поки... сама знаєш.

Як тільки ми в'їжджаємо у ворота міста, наш віз сповільнюється.

Люди ходять і стоять на дорогах, і ніхто не поспішає звільнити нам шлях. Я сідаю рівніше і роззираюсь навкруги, споглядаючи нові місця.

Вулиці заповнені будинками, притиснутими один до одного, як шматочки пазла, між якими ніде й голкою ткнути. Над більшістю магазинів розташовані квартири на вищих поверхах, і мені доводиться закидати голову, щоб побачити дахи деяких з них.

Якщо я придивляюся, то іноді бачу у повітрі пробіски крихітних крилець або лусочок у провулках чи між будинками. Я посміхаюся. Багато мініатюрних драконів комфортно почуваються в містах: їм легше вкрасти трохи золота й срібла з будинків людей і погано охоронюваних крамниць, ніж добути з глибин землі. Гадаю,

they do from bigger dragons. There are two who hang around the general store back in Rosburnt; no one's asked me to do anything about them, so I don't. Maybe it's because miniature dragons don't need to eat as much to sustain themselves, so it's not as big a problem to lose a little gold now and then. Maybe it's because rats and raccoons are terrified of them, so they make for great pest control.

Or maybe it's because miniature dragons are just so *cute*.

Not that I'd tell them that. I said as much to one of the ones in Rosburnt, when I was twelve and didn't know any better. Once he realized what "cute" meant, he responded by lunging for my foot and attaching himself to my boot. He was too young to have all his teeth yet, so it didn't hurt, but it took ages to shake him off.

On the northeastern edge of town is the townsguard's office, along with their stables. It takes us a long while to get there, Danil and Scyler trying doggedly to get people to move out of our way.

When we finally arrive, I see that the townsguard's building is covered in a faded, chipped layer of lavender paint. Two men wearing deep purple uniforms identical to that of Scyler and Danil stand out front.

Spears in hand, they both look bored, amiably chatting to each other and looking up only when Scyler lets out a short whistle.

"You're back!" one of the men says.

We slow to a complete stop in front of them, and I get to my feet, stretching out my shoulders and back.

"This must be the Dragontongue." The other man extends a calloused hand toward me, and I take it gratefully, being extra-careful as I climb down. "I have to admit, you're younger than I pictured. If I didn't know any better, I'd say you were a child."

Деякі з них також зрозуміли, що люди становлять для них меншу небезпеку, ніж великі дракони.

У Розбернті є двійко драконів, які вештаються біля магазину. Ніхто не просив мене щось з ними зробити, тож я й не роблю. Можливо, це тому, що мініатюрним драконам не потрібно так багато їжі, щоб прогодуватися, тож невеликі крадіжки золота не така вже й велика проблема. А, можливо, це тому, що шури та єноти їх бояться, тому вони чудово допомагають боротися зі шкідниками. А може, тому, що мініатюрні дракончики такі *милі*.

Але краще їм цього не казати. Колись сказала про це одному з тих драконів у Розбернті. Мені було дванадцять років і я мало що розуміла до пуття. А коли він усвідомив, що означає "милий", то у відповідь кинувся на мою ногу і вчепився в черевик. Він був надто малий і всі зуби у нього ще не вирости, тож боляче мені не було, але на те, щоб віддерти його від черевика, знадобилася ціла вічність.

На північно-східній околиці міста знаходиться управління міської варти разом зі стайнями. Ми доволі довго туди добираємося, навіть попри те, що Деніл і Скайлер докладають усіх зусиль, аби змусити людей зійти з нашого шляху.

Коли ми нарешті прибуваємо, я бачу, що будівля міської варти вкрита вицвілим, потрісканим шаром лавандової фарби. Перед входом стоять двоє чоловіків у темно-фіолетовій уніформі, точно такій, як у Скайлер з Денілом.

Зі списками в руках вони обидва виглядають змученими, подружньому теревенять один з одним і піднімають на нас очі лише після того, як Скайлер коротко свиснули.

– Ви повернулись! – каже один із вартових.

Ми сповільнюємось і зрештою зупиняємось перед ними. Я зводжуся на ноги, розминаючи плечі та спину.

– Це, мабуть, дракономовиця. – Другий чоловік простягає мені мозолясту руку, і я з вдячністю приймаю її, з особливою обережністю

I give him an awkward smile. "I'm sixteen."

"But she has plenty of experience," Scyler adds, climbing off their horse and attempting to flatten the wrinkles in their uniform. It's a hopeless endeavor. "And she comes highly recommended. Lotte knows what she's doing."

"In that case, welcome to Morwassen's Pass. You should let Captain know you're here, I'm sure he'll want to talk to you."

Danil climbs down and takes the reins of both horses in his hands. He gives Scyler a peck on the lips and says, "I'll get these two back to the stables and see if Lotte's boarding is ready yet."

Scyler raises an eyebrow. "Hm, you can't fool me. You don't want to sit through the meeting."

He's turned and started to walk away, leading the horses behind him. "Sorry, darling, I could not hear you," he calls, not even pretending to turn around. "Would you mind speaking up? I'm already so far away."

They roll their eyes, but they're already chuckling in spite of themselves. "Get back here and face our superiors with me, you coward!"

"Oops, look at that, I am entirely out of earshot, too bad, nothing I can do, oh well, bye!"

I laugh as I watch him go. "Is the captain really that bad?"

Scyler shrugs. "Eh. He's mostly okay. Good man, works himself half to death for this city. It's some of his inner circle. Most of them are pretty good soldiers, but they all want his job as soon as he retires or bites it, and it turns them into a pack of vultures. Can't get through a meeting without a posturing contest."

спускаючись донизу. – Мушу визнати, ви молодші, ніж я собі уявляв. Якби я нічого про вас не знав, то прийняв би за дитину.

Я вижимаю з себе ніякову посмішку.

– Мені шістнадцять.

– Але у неї великий досвід, – додають Скайлер, злізаючи з коня і намагаючись розгладити складки на формі. Це марна справа. – І у неї прекрасні рекомендації. Лотта знає, що робить.

– У такому разі, ласкаво просимо у Морвассен-Пасс. Повідомте капітану, що ви тут. Я впевнений, що він захоче з вами поговорити.

Деніл спускається на землю і бере обох коней за віжки. Він цілує Скайлер в краєчок губ і каже:

– Я відведу цих двох назад до стайні і подивлюся, чи готове житло для Лотти.

Скайлер піднімають брову.

– Гм-м... Мене не надуриш. Я знаю, що ти не хочеш сидіти на зборах.

Він розвертається і починає йти геть, ведучи коней за собою.

– Вибач, серденько, я тебе не почув, – озивається він, навіть не роблячи вигляд, що оглядається, аби краще почути. – Ти не могли б говорити голосніше? Я вже та-а-к далеко відійшов.

Скайлер заковчують очі, але вже починають хихикати, не в змозі втримати серйозний вираз обличчя.

– Повернись сюди і явись перед начальством разом зі мною, боягузе! – кричать вони йому в спину, – Так вчинив би люблячий наречений!

– Ой, це ж треба, тебе зовсім не чути. Нічого не можу вдіяти... Ну, бувай!

Я сміюся, дивлячись йому вслід.

– Капітан справді настільки поганий?

Скайлер знизують плечима.

– Ну... Здебільшого він нормальний. Хороша людина, працює до півсмерті на благо цього міста. Справа в його найближчому

“Have fun with that,” Maryse adds. The guard who helped me down is about to offer the same to her, but she effortlessly climbs out before his hand’s extended. She looks me up and down, and then flicks her eyes over to Scyler. “I’d see to it that she gets cleaned up before she talks to anyone.”

My jaw drops. “I am right here.”

“Okay then.” She looks at me. “Get cleaned up. You look like you’ve been on the road for a week.”

“That’s because I have been. So have you!”

“I’m not the one with leaves in her hair.”

My hand automatically flies up to touch my mane of curls, and sure enough, a dead brown leaf has tucked itself in there at some point.

I feel myself blush, which only makes me feel worse. I don’t like people to know they got to me.

Scyler’s gaze is stern and steely. “Get out of here, Maryse.”

“Gladly.” Without another word, she collects her bag from the wagon and walks away, disappearing into the crowd on the street within seconds.

With her gone, the heat slowly fades from my face, but my mouth is twisted into an anxious pout.

“Don’t mind her,” they say, patting my back. “She’s always been a bit of a brat. I think half the reason Captain sent her with us was to get her out of his hair for a little while.” They give me a quick once-over. “I’ll show you to the washroom. You can freshen up, change clothes in there before I tell him we’re back.”

оточенні. Більшість з них досить хороші солдати, але всі вони хочуть зайняти його місце, як тільки він піде у відставку чи накинє п’ятами. Вони як зграя стерв’ятників. Неможливо провести жодних зборів без змагання у позерстві.

– Бажаю весело провести час, – додає Маріса. Вартовий, який допоміг мені спуститися, збирається зробити для неї те саме, але вона без зусиль сходить на землю ще до того, як він встигає простягнути їй руку. Вона оглядає мене з ніг до голови, а потім переводить погляд на Скайлер. – Я б переконалась, щоб вона привела себе до ладу, перш ніж з кимось розмовляти.

У мене відвисає щелепа.

– Я буквально *стою тут*.

– Ну гаразд. – Вона дивиться на мене. – Приведи себе в порядок. Ти виглядаєш так, ніби тиждень провела у дорозі.

– Це тому, що я була у дорозі. І ти теж!

– Але листя у волоссі не в мене.

Моя рука автоматично злітає вгору, щоб торкнутися гриви кучерів, і, звісно ж, сухий коричневий листок якимось чином встиг туди залетіти.

Я відчуваю, як рум’янець заливає мені обличчя, що лише погіршує ситуацію. Я не люблю показувати людям, що їм вдалося мене зачепили за живе.

Погляд Скайлер суворий і холодний, як сталь.

– Забирайся звідси, Марісо.

– З радістю. – Не кажучи більше ні слова, вона забирає свою сумку з возу і йде геть, за лічені секунди розчиняючись в натовпі.

Після того, як вона пішла, рум’янець починає повільно спадати з мого обличчя, але губи все одно викривлюються у тривожну гримасу.

– Не зважай на неї, – кажуть вони, підбадьорливо поплескуючи мене по спині. – Вона завжди була трохи паскудницею. Думаю, капітан відправив її з нами лише для того, щоб хоч на деякий час її

“You all have your own washroom?” I say, a little jealous.

“Left over from when this was the capital. Mind you, the upkeep is hell—we can’t really afford it. But I think some of us would literally rather die than give it up. Half the incentive they give for joining the service is not having to use the public baths anymore.”

“What’s the other half?”

“Free food.”

I grab my bag from the back of the wagon and dig around until I find the only fully clean set of clothes in there, the one I’ve been saving specifically for my arrival.

Scyler and Danil advised me to look my best when I meet their captain, and, after what Maryse said, I’m especially determined to make a good first impression.

The clothes are nothing special, a simple pair of trousers and a dark green tunic that I hardly wear. It was actually my mother’s first; it’s one of many things she chose not to take with her when she left.

When I wear it, I look a little bit like her—I’m taller and I have a bigger nose, like my father did, but still, the resemblance is there if you squint.

I’m shown to the washroom—really a wash building, a small structure tucked away behind the office. According to a sign out front, unauthorized use of the baths is strictly forbidden, but according to Scyler, everyone has let a friend or relative sneak in at least once. After a brief, ice-cold splash of water and a rigorous scrubbing to get rid of the dirt and sweat on my face, and a futile attempt to get my hair under control before I give up and tie it back like I always do, I change my clothes and meet Scyler inside.

позбутися. – Вони швидко оглянули мене. – Я покажу тобі умивальню. Зможеш там освіжитися і переодягнутися, перш ніж я повідомлю йому, що ми повернулися.

– У вас у всіх є власна умивальня? – запитую я з легкою заздрістю.

– Залишилася з тих часів, коли тут була столиця. Але май на увазі, що її утримування – це пекло, ми не можемо собі цього дозволити. Але думаю, що дехто з нас буквально радше помре, ніж відмовиться від неї. Половина мотивації приєднатися до лав вартових – це можливість більше не користуватися громадськими лазнями.

– А друга половина?

– Безкоштовна їжа.

Я хапаю свою сумку з задньої частини воза і порпаюся в ній, поки не знаходжу єдиний повністю чистий комплект одягу, який я берегла спеціально для свого приїзду.

Скайлер і Деніл порадили мені виглядати якнайкраще, коли я зустрінуся з їхнім капітаном, а після слів Маріси, я рішуче налаштована справити гарне перше враження.

Одяг не являє собою нічого особливого – прості штани і темно-зелена туніка, яку я майже не ношу. Насправді вона спочатку належала моїй матері. Це одна з багатьох речей, які вона вирішила не брати з собою, коли пішла.

У цій туніці я трохи схожа на неї. Я вища і маю більший ніс, як у батька, але все одно, схожість з матір’ю є, якщо придивитися.

Мені показують умивальню – невелику споруду, заховану за головною будівлею. Згідно з табличкою на вході, використання умивальні сторонніми особами суворо заборонено, але, за словами Скайлер, кожен вартовий хоча б раз дозволяв своїм друзям чи родичам прокрастися всередину.

Швидкий сплеск крижаної води, ретельне натирання шкіри, щоб змити бруд і піт на обличчі, а також марна спроба привести до ладу розпатлане волосся. Зрештою я здаюся і зав’язую його у звичний

...

I don't think my posture has ever been more rigid and perfect than it is right now, sitting at the long, wooden table in the main hall.

Maps of the city and the entire country cover the walls around us, and the table is littered with carvings and stains from years gone by.

This room could seat up to fifty people, but right now, there's only a handful: Scyler, the captain of the townsguard, a few other soldiers, and me.

Scyler sits next to me—it makes me feel like they're here to be my advocate, though I've been hired already—and most of the guards take up the other chairs around the table.

The captain sits directly across from me, and I fold my hands in my lap to keep myself from playing with my fingers.

Only one soldier remains standing. He has blond hair so pale, I think he must be an old man at first glance, until I look closer at his face and see he's probably only in his twenties or thirties. He hovers behind the captain, slightly off to the side but always within arm's reach, like a gnat in full uniform.

The captain looks me up and down, like he, too, was expecting someone older and more impressive.

"You're Lotte Meer." His voice has a ragged and tired quality to it, which pairs well with the dark circles under his eyes and his grayed beard.

"Yes." I extend my hand across the table. "Pleased to meet you."

"I wish I could say the same." His skin is rough and weathered, and as he draws his hand back, I notice a scar across his palm. I almost cringe in sympathy. A slash from a dragon. "Perhaps if we were meeting under better circumstances..." He trails off and shakes his

хвіст, переодягаюся і виходжу до Скайлер, які чекають на мене всередині.

Не думаю, що моя постава колись була більш непорушною і прямою, ніж зараз, коли я сиджу за довгим дерев'яним столом у головній залі.

Стіни навколо нас завішані картами міста і країни, а стіл вкритий багаторічними подряпинами і плямами.

Ця зала може вмістити до п'ятдесяти людей, але зараз тут небагато присутніх: Скайлер, капітан міської варти, ще кілька солдатів і я.

Скайлер сідають поруч зі мною. Виникає відчуття, ніби вони тут для того, щоб виконувати роль мого заступника, хоча мене вже найняли. Решта ж вартових займають інші стільці навколо столу.

Капітан сідає прямо навпроти мене, і я складаю руки на колінах, щоб не перебирати пальцями.

Лише один солдат залишається стояти. У нього настільки світле волосся, що на перший погляд він здається мені сивим, аж поки я не придивляюся до його обличчя. На вигляд йому, мабуть, лише двадцять чи тридцять років. Він стоїть позаду капітана, трохи збоку, але завжди на відстані витягнутої руки, наче комар у повному спорядженні.

Капітан оглядає мене з ніг до голови, ніби теж очікував побачити когось старшого та імпозантнішого за мене.

— Ви Лотта Меєр. — Його голос звучить різко і втомлено, чудово доповнюючи темні кола під очима і посивілу бороду.

— Так. — Я простягаю руку через стіл. — Приємно познайомитися.

— Хотів би я сказати те саме. — Його шкіра груба і шкарубка, а коли він забирає руку назад після рукостискання, помітно шрам, що проходить через усю долоню. Я майже кланяюсь у вияві співчуття.

head. “No matter. I’m Captain Hessel Vikker. Everything you do or plan to do in relation to our problem, you report to me first.”

“Understood.”

“The next tithe has to be delivered in two days’ time.” He sighs and rubs his forehead with his hand, and has the look of someone who would love to collapse in the nearest tavern and drown his responsibilities in mead. “I think it would be best if you delivered it. He’ll be less likely to attack if you don’t show up empty-handed.”

I nod. “Makes sense.”

“Do you know what you’ll say to him?”

“I’ve been thinking it over. I think it’s best if I take some time to build a relationship, try to coax him into talking to me gradually.”

He sighs. “We don’t have a lot of time for ‘gradually.’”

“I—I know.”

“I don’t think you do.” He holds up a hand before I can protest. “Not your fault. I don’t believe you’ve been given the full story.” He looks very, very tired. “When our previous Dragontongue was attacked, he managed to live long enough to get to the infirmary.”

“What happened?” I ask, wanting to avoid the missteps of the previous messenger.

“From what he told us, he got a bit too close to the dragon’s hoard—the dragon made a grab for him and tossed him away. We’re not sure if his intent was to kill, but his claws certainly did a lot of damage.” A grimace flashes across his face. “Never seen so much blood coming out of one man before. The medics did everything they could—tonics, potions, they brought in a couple witches to try to help—but once he lost the leg, there wasn’t much hope. The most the witches could do was ease the pain. Before he died, he was telling us what happened. The dragon, he...he upped his price. He doesn’t want gold and gems anymore.”

Рубець, який залишив на ньому дракон. – Можливо, якби ми зустрілися за кращих обставин... – Він замовкає і хитає головою. – Не суть. Я капітан Гессел Віккер. Про все, що ви робите або плануєте зробити щодо нашої проблеми, ви повинні спочатку доповідати мені.

– Зрозуміло.

– Наступну десятину потрібно принести через два дні. – Він зітхає, потирає рукою чоло і загалом має вигляд людини, яка залюбки завалилася б у найближчий шинок і втопила б свої обов’язки в медовусі. – Думаю, буде краще, якщо її доставите ви. Дракон з меншою ймовірністю проявить агресію, якщо ви з’явитесь не з порожніми руками.

Я киваю.

– Логічно.

– Ви вже знаєте, що скажете йому?

– Я все обмірковувала. Гадаю, найкращим варіантом буде приділити деякий час вибудовуванню стосунків і поступово я спробую вмовити його поговорити зі мною.

Він зітхає.

– У нас не так багато часу на “поступово”.

– Я... Я знаю.

– Не думаю, що знаєте. – Він піднімає руку, перш ніж я встигаю заперечити. – Це не ваша провина. Не думаю, що вам розповіли все. – Він виглядає дуже, дуже виснаженим. – Коли на нашого попереднього дракономовця напали, йому вдалося прожити достатньо довго, щоб потрапити до лазарету.

– Що сталося? – запитую я, не бажаючи повторювати помилок попереднього посланця.

– Він сказав, що підійшов надто близько до драконового скарбу, тому той схопив його і жбурнув. Ми не знаємо, чи хотів він його убити, але його кігті завдали сильних травм. – На його обличчі промайнула гримаса. – Ніколи раніше не бачив, щоб з однієї людини витікало стільки крові. Медики зробили все, що могли – тоніки, зілля,

Scyler sits up, and a few murmurs emerge from the other soldiers. Only a couple, the blond man included, look like this is old news.

Vikker continues. “He wants a magical artifact, and he gave us three months to find and present him with one. That was two months ago. We have until the next new moon or the entire city will be burned to the ground, and we may not have the manpower to stop it. Even if we manage to evacuate everyone, that will leave us with five hundred thousand citizens with no home, no income, and nowhere to go.”

A shudder passes down my spine, and I can’t speak at first.

This is okay, because Scyler does it for me.

“What the *hell*?” Their captain lets out an astonished chuckle and opens his mouth to reprimand them, but they keep talking. “Sorry—all due respect, what the hell, sir?”

“Guard Prins, please compose yourself.”

“I’m composed! I’m also wondering why I wasn’t informed of this.”

There’s a grumble of agreement from some of the other soldiers, but Vikker speaks over them. “You and most of the townsguard are not ranked high enough to be authorized to handle magical artifacts under most circumstances.” He slumps back in his chair. “While you were gone, I was finally able to persuade the crown that this is a true emergency, and that I need every soldier on this. I plan to officially brief everyone tomorrow morning.”

навіть привели пару відьом, щоб вони спробували допомогти, але після того, як він втратив ногу, надії вже не було. Найбільше, що змогли зробити відьми – полегшити біль. Перед смертю він розповів нам, що насправді сталося. Дракон, він... він підняв ціну. Йому більше не потрібні золото і самоцвіти.

Скайлер різко випрямляються, а з боку інших солдатів чутно стривожене перешіптування кількох голосів. Лише для кількох з них, і для білявого солдата в тому числі, це явно не новина.

Віккер продовжує.

– Він хоче отримати магічний артефакт і дав нам три місяці, щоб знайти і вручити йому його. Це було два місяці тому. У нас є час до нового місяця, інакше він грозиться спопелити все місто, а у нас може не вистачити людей, щоб запобігти цій катастрофі. Навіть якщо нам вдасться всіх евакуювати, у нас буде п’ятсот тисяч містян без домівок, заробітку і місця, де можна було б пожити перший час.

У мене по спині пробігають дрижаки. Спочатку я не можу вимовити ні слова. Добре, що за мене це роблять Скайлер.

– Якого біса? – Їхній капітан видає здивований смішок і відкриває рот, щоб зробити їм зауваження, але вони продовжують говорити. – Вибачте, з усією повагою, але якого біса, сер?

– Вартові Принс, будь ласка, тримайте себе в руках.

– Я тримаю себе в руках! А ще мені цікаво, чому мене про це не повідомили.

Частина солдатів щось бурмоче на знак згоди з ним, але Віккер заглушає їхні голоси.

– Ви, як і більшість міських вартових, не маєте достатньо високого рангу, аби отримати право працювати з магічними артефактами за будь-яких обставин. – Він опускається на стілець. – Поки вас не було, я нарешті зміг переконати Корону, що це справжня надзвичайна ситуація, і що мені потрібен кожен солдат. Я планую офіційно проінформувати всіх завтра зранку.

“So we’ve spent about sixty days with most people knowing only a fraction of the information, because of bureaucratic bullshit from the capital. *Lovely.*”

He doesn’t disagree. He just looks back at me. “You can see why I’m nervous about letting you take your time. We simply don’t have much of it.”

I nod, chewing on my bottom lip, before I suddenly remember where I am and force myself to stop. “I understand. But if I ask him to leave right away, he’ll never listen to me.”

“So you hope to earn some trust.”

“Exactly. I’ll use my first visits to try to find out more about him—where he’s from, why he’s doing this. Then, I’ll try to persuade him to leave on his own.”

He nods slowly. “All right. We had our last Dragontongue tell him to go immediately. Perhaps we moved too quickly. But remember, time is of the essence. We’ll keep looking for an artifact in the meantime, but...”

He doesn’t need to finish the sentence.

Genuine magical artifacts are hard to find these days, and harder to take. Most won’t sell for less than a royal treasury’s worth of jere, and the museums that have managed to acquire them won’t give them up for anything.

Suddenly, I understand why they hired me despite thinking negotiation is doomed to fail. It may be the better of two impossible options.

“Guard Prins,” he’s addressing Scyler now, “will you accompany her?”

They begin to nod, saying, “Yes sir,” but I cut them off.

“I’d prefer to go in alone, if I may.”

– Значить ми провели десь шістдесят днів з цією проблемою, коли більшість знає лише частину інформації через бюрократичну маячню столиці. *Прекрасно.*

Він не заперечує, а просто переводить погляд на мене.

– Тепер ви розумієте, чому я нервуюся через прохання дозволити вам не поспішати. У нас не так багато часу.

Я киваю, закусивши нижню губу, аж раптом згадую, де я, і змушую себе припинити.

– Я розумію. Але якщо я попрошу його негайно піти з міста, він нізащо мене не послухає.

– То ви сподіваєтеся завоювати його довіру.

– Саме так. Під час перших візитів я спробую дізнатися про нього більше: звідки він, чому він все це робить. А потім спробую переконати його піти добровільно.

Він повільно киває.

– Гаразд. Наш останній дракономовець сказав йому, щоб він негайно забирався. Можливо, ми поспішили. Але пам’ятайте, наша ситуація не терпить зволікань. Ми продовжимо шукати артефакт, але...

Йому не потрібно закінчувати речення.

Справжні магичні артефакти в наш час важко знайти і ще важче отримати. Більшість із них не продадуть дешевше, ніж за джере з королівської скарбниці, а музеї, яким вдалося їх придбати, нізащо не віддадуть скарби зі своєї колекції.

Раптом я усвідомлюю, чому вони найняли мене, попри те, що переговори приречені на провал. Можливо, це кращий з двох неможливих варіантів.

– Вартовий Принсе, – звертається він до Скайлер, – ви супроводжуватимете її?

Вони починають кивати, кажучи: “Так, сер”, але я перебиваю їх.

– Я б вважала за краще піти одна, з вашого дозволу.

The blond soldier snorts.

He's older and taller than Scyler, but I have no difficulty believing they could toss him over their shoulder and carry him right out of this room with little trouble.

Something along those lines seems to occur to him when they fix him with an icy stare. The appalled smirk suddenly drops off his face, and he clears his throat before saying, "You can't seriously expect us to send a little girl into a dragon's den on her own? She'll never survive."

I falter, and Scyler speaks up. "I think we should let her do this her way," they say. "At least at first. She's been taking jobs like this for years; she knows what she's doing."

"Does she?" the blond soldier asks.

"I've been hired to negotiate," I say. "Let me negotiate."

He ignores me and looks to Vikker. "Sir—I don't think she can help us."

Vikker looks almost as irritated as I feel. He closes his eyes for a moment before opening them again. "You've made your thoughts on this matter perfectly clear in the last few weeks, Lieutenant Basvaan."

"And I still think it's a bad idea. With all due respect, we need to be thinking about war. Real war. Negotiation won't help us there. Strength and the element of surprise will. We ought to be making a plan of attack, planning an ambush, not sitting here listening to a teenager talk about how she's going to make friends with the monster—it's a complete and utter waste of our time and resources."

"You've made your concerns known." Vikker's jaw clenches. "I thank you for your candor and your input, but as your superior, I am ordering you to back down. Let Miss Meer do her job. If it doesn't work, we'll revisit your ambush idea."

Білявий солдат пирхає.

Він старший і вищий за Скайлер, але я не сумніваюся, що вони могли б перекинути його через плече і без особливих труднощів винести прямо з цієї зали.

Щось подібне, здається, спадає на думку і йому, коли Скайлер кидають на нього крижаний погляд. Перелякана посмішка раптом зникає з його обличчя, і він прочищає горло, перш ніж сказати:

— Ви ж не розраховуєте на те, що ми відправимо маленьку дівчинку в лігво дракона саму? Вона не виживе.

Я завмираю від здивування, тож Скайлер заступаються за мене.

— Я вважаю, що ми повинні дозволити їй зробити все по-своєму, — кажуть вони. — Принаймні спочатку. Вона роками виконувала подібну роботу і знає, що робить.

— Справді? — запитує білявий солдат.

— Мене найняли для переговорів, — кажу я. — Тож дозвольте мені вести переговори.

Він ігнорує мене і дивиться на Віккера.

— Сер, я не думаю, що вона може чимось нам допомогти.

Вигляд Віккера майже відображає моє внутрішнє роздратування. Він на мить заплющує очі, а потім розплющує.

— За останні кілька тижнів ви цілком зрозуміло висловили свою думку з цього приводу, лейтенанте Басваане.

— І я все ще вважаю, що це погана ідея. При всій повазі, сер, але ми повинні готуватися до війни. До справжньої війни. Переговори нам тут нічим не допоможуть на відміну від сили і елементу несподіванки. Ми маємо розробляти план нападу, планувати засідку, а не сидіти тут і слухати балачки *підлітки* про те, як вона збирається подружитися з монстром. Це ніщо інше, як трата нашого часу і ресурсів.

— Ви висловили своє занепокоєння. — Відповідає Віккер, стискаючи зуби. — Дякую вам за вашу відвертість і внесок в обговорення, але як ваш начальник, наказую вам відступити.

The blond soldier puffs himself up and glares at me. I reflexively glare right back.

Vikker turns his eyes back to me. “You understand your contract will place the responsibility fully on your shoulders if you get injured? You’ll of course be given medical treatment by the city, but I don’t want to be dragged into court because you got bitten.”

“I understand. I promise, I know what I’m getting myself into. I don’t do this job because it’s cushy and safe—I have the scars to prove it.”

The corners of his mouth quirk up into something resembling a smile, and see a flicker of respect dash across his eyes. “All right. We’ll have your contract drawn up and sent to you to sign, and in two days, you’ll bring the tithe to the dragon.” He looks to Scyler. “Will you escort Miss Meer to where she’ll be staying before you officially go off duty?”

“Be glad to, sir.”

We all stand, and Captain Vikker shakes my hand again. “I hope you don’t take my hesitation as doubting your abilities. You have to understand why I’m uneasy about this plan of yours.”

“I do.” I’m uneasy, too, but I can’t admit that to him. “I promise I’ll do everything I can to help.”

“Much appreciated. I’ll see you soon, Miss Meer.”

Scyler leads me out of the room, and I catch one last glimpse at Lieutenant Basvaan.

He looks like he wants to pick up a chair and throw it, but with his superior right there, all he can do is contort his face into an ugly, irritated sneer, and clench and unclench one of his fists over and over. He catches me looking at him and shoots me a glare that feels almost poisonous, my gut twisting.

Дозвольте міс Меєр виконати свою роботу. Якщо цей план не спрацює, ми розглянемо вашу пропозицію із засідкою.

Білявий солдат набундючується і витріщається на мене. Я рефлекторно витріщаюся на нього у відповідь.

Віккер переводить погляд мене.

– Ви розумієте, що ваш контракт повністю покладає відповідальність за отримання травм на ваші плечі? Місто, звісно, надасть вам необхідну медичну допомогу, але я не хочу, щоб ви тягнули мене до суду через те, що вас вкусив дракон.

– Я розумію і знаю, на що йду. Я роблю цю роботу не тому, що вона приємна і безпечна. Це можуть підтвердити мої шрами.

Куточки його рота викривляються у щось схоже на посмішку, а в очах з’являється проблеск поваги.

– Гаразд. Ми складемо і надішлемо вам контракт на підпис, і за два дні ви принесете дракону десятину. – Він дивиться на Скайлер. – Ви не могли б провести міс Меєр у гуртожиток, перш ніж офіційно залишите пост?

– Із задоволенням, сер.

Ми всі встаємо, і капітан Віккер знову тисне мені руку.

– Сподіваюся, ви не приймете мою нерішучість за сумнів у ваших здібностях. Ви маєте розуміти, чому ваш план викликає у мене занепокоєння.

– Я розумію. – Мені теж неспокійно, але я не можу йому в цьому зізнатися. – Обіцяю, що зроблю все, що в моїх силах.

– Дуже вам вдячний. Скоро побачимося, міс Меєр.

Скайлер виводять мене з зали, і я востаннє кидаю погляд на лейтенанта Басваана.

Він виглядає так, ніби хоче підняти стілець і жбурнути його, але поруч стоїть його начальник, тож все, що він може зробити, – це скривити обличчя в гидкому, злісному вищирі й стискати і розтискати кулак. Він помічає, що я дивлюся на нього, і кидає на мене майже отруйний погляд, від якого у мене вивертає нутро.

I don't know if he's angrier that Vikker didn't listen to his idea, or that he's listening to mine.

Chapter Four

It doesn't take me long to get settled into my room at the boardinghouse.

I didn't bring much with me—I don't own much to bring in the first place.

The room is small, barely space enough for a dresser, a bed, and a single chair, but it'll be fine while I'm here. A dirt-streaked window faces the main street, four stories below me.

I collapse into bed not long after the sky goes dark, too tired from being on the road and meeting Captain Vikker to even eat dinner. Burrowing under the thin blanket provided to me, I shut my eyes and wait for sleep to overtake me.

Instead, I find myself tossing and turning in an unfamiliar bed in an unfamiliar city, trying desperately to ignore the unfamiliar noises coming from outside.

Back home, I fall asleep every night to the sound of crickets, and wind rustling the trees, and raccoons burrowing in the trash. Morwassen's Pass offers me a lullaby of people out on the streets at all hours of the night, doors opening and closing, and footsteps on the ceiling above me.

Morwassen's Pass accounts for one eighth of Nivstede's population.

Thoughts creep in of what will happen to this place if I fail.

No. No. I can't think about that. It never helps. I'm not going to fail.

I am *not* going to fail.

I *can't*.

I squeeze my eyes shut and try not to see this city burned to ash. It is a very, very long night.

Не знаю, чи він більше злиться через те, що Віккер не прислухався до його пропозиції, чи через те, що прислухався до моєї.

Розділ 4

Я доволі швидко облаштовуюсь у своїй кімнаті у гуртожитку. Я не брала з собою багато речей – у мене взагалі немає нічого, що можна було б привезти з собою. Кімната маленька, в ній ледь вистачає місця для комода, ліжка та стільця, але мені цього цілком достатньо. Брудне вікно виходить на головну вулицю, чотирма поверхами нижче мого.

Я падаю на ліжко невдовзі після того, як небо темніє, занадто втомлена дорогою і зустріччю з капітаном Віккером, щоб хоча б повечеряти. Зарившись під тонку ковдру, яку мені видали, я заплющую очі і чекаю, коли до мене прийде сон.

Натомість я кручуся в незнайомому ліжку в незнайомому місті, відчайдушно намагаючись ігнорувати незнайомі звуки, що долинають ззовні.

Вдома я щоночі засинаю під звуки цвіркунів, шелест листя на деревах та снотів, які риються у смітті. Морwassen-Пасс же співає мені колискову, мелодія якої складається з гомону людей на вулиці у будь-яку годину ночі, стукоту дверей, що відчиняються і зачиняються, і кроків у кімнаті наді мною.

У Морwassen-Пассі проживає восьма частина населення Нівстеда.

Закрадаються думки про те, що станеться з цим містом, якщо я зазнаю невдачі.

Hi. Hi. Не можна це думати. Це ніколи не допомагає. Я справлюсь.

Я справлюсь. Я не можу не справитись.

Заплющую очі і намагаюся не уявляти, як це місто згорає дотла. Ця ніч дуже, дуже довга.

...

“You look like absolute shit.”

I groan, lifting my head off my hand and looking up. Maryse is in front of me at breakfast, looking pretty and totally refreshed, eyes bright.

I know I’ve got eyebags, and I don’t even want to know how bad my hair looks. I stuffed it into a braid and hoped for the best.

“Good morning to you, too,” I mumble. “What are you doing here?”

She takes the seat next to mine. “I live here. Aren’t you going to eat?”

I shrug, picking at my food for appearance’s sake. I’ve reached that level of exhaustion where the sight of food makes me nauseous.

“I take it you don’t like your room much,” Maryse says, digging into her fried eggs with the vigor of a starving bear.

“The room’s fine, it’s the *noise*.”

“Oh that. Well, if it’s any comfort to you, I thought your neck of the woods was too quiet to sleep. Turnabout’s fair play.”

“Did you say you live here? I didn’t see you last night.”

“I’m on one of the upper floors—long-term tenants go up there. Bigger apartments and we’re not packed in so close.” She brushes a hand through her auburn hair, which somehow looks better after she musses it up. “How’d the meeting with the townsguard go yesterday?”

“The captain seems okay, but his lieutenant is the worst.”

“Lieutenant Basvaan?”

“Yeah, him. He called me a ‘little girl’ and got all defensive when the captain took my side over his.”

Maryse lets out a short laugh, clear and ringing. “Oh, that sounds like him. He doesn’t like being upstaged.”

– Виглядаєш просто жахливо.

Я стогну, піднімаю голову з руки і дивлюся вгору. Маріса сидить переді мною за сніданком. Така гарна і бадьора, аж очі світяться.

Я знаю, що в мене мішки під очима, і навіть не хочу знати, наскільки погано виглядає моє волосся. Я заплела його в косу і сподівалася на краще.

– І тобі доброго ранку, – пробурмотіла я. – Що ти тут робиш?

Вона сідає на місце поруч зі мною.

– Я тут живу. Ти збираєшся їсти?

Я знизую плечима, колупаючись у свій їжі для вигляду. Я досягла того рівня виснаження, коли від самого лише вигляду їжі починає нудити.

– Я так розумію, тобі не дуже подобається твоя кімната, – каже Маріса, вгризаючись у яєчню, ніби голодний ведмідь.

– З кімнатою все гаразд, справа в *шумі*.

– А, це. Ну, якщо це тебе втішить, то у твоїй глушині було занадто тихо, аби я могла заснути. А тепер і ти змінила звичну обстановку – все по-чесному.

– Ти сказала, що живеш тут, так? Я ніде тебе не бачила ввечері.

– Я живу на одному з верхніх поверхів, де розміщують довгострокових орендарів. Там більші квартири і не так тісно. – Вона проводить рукою по каштановому волосся, яке чомусь виглядає навіть краще після того, як вона його скуйовдила. – Як пройшла вчорашня зустріч з міською вартою?

– Капітан, здається, нормальний, але його лейтенант просто жахливий.

– Лейтенант Басваан?

– Так, він. Назвав мене маленькою дівчинкою і весь наїжачився, коли капітан став на мій бік, а не на його.

Маріса видає короткий смішок, чистий і дзвінкий.

“He should get used to it. He’s going to be upstaged a lot in life if he’s always this insecure.”

She laughs again, and the sound makes me smile wider. Her eyes crinkle when she laughs, and I wonder how many people get to see this. I don’t think she so much as chuckled our entire trip here.

“Be glad you have to deal with him only when his boss is there. With no one who can keep him in check, he’s insufferable.”

“Do you see him around town a lot?”

“More than either of us would like.” She shrugs. “We steer clear of each other as best we can, but sometimes the whole family ends up in one spot, and then things get ugly.”

I blink, sure my tiredness caused me to misunderstand. “Family?”

She nods with a rueful grimace. “He’s my brother. Unfortunately.”

I stare at her as it suddenly occurs to me that I never did learn what her last name is.

“You never told me you had a brother,” I say, though I have no idea why she would have. She and the blond soldier look nothing alike at first glance, but when I recall his face, I can see small, significant resemblances. They both have high cheekbones and a certain squareness of the jaw, and a proud, distant demeanor.

“Well, I do—two, actually, plus a sister.”

“But you live alone?”

Maryse fidgets in her seat before answering. “Yes. Cornelis—that’s his first name, call him Corny if you want to see his face get all purple—is sort of the white sheep of the family, I guess, joining the townsguard and everything. The rest of us all work in the appraisals business. We have a shop in town—I need to get back there today; it’s been closed the whole time I was gone. I’m the only real employee right now.”

– О, це на нього схоже. Він терпіти не може, коли хтось у чомусь його обходить.

– Нехай зникає до цього. Якщо його его завжди буде таким вразливим, то його ще багато людей обійдуть в житті.

Вона знову сміється, і цей звук змушує мене посміхнутися ширше. Її очі примружуються, коли вона сміється. Цікаво, скільком людям пощастило побачили цей її вираз обличчя. Не думаю, що вона хоч раз посміхнулася за весь час нашої поїздки сюди.

– Радій, що тобі доводиться мати з ним справу тільки при його начальнику, бо коли капітана немає, він поводить себе ще нестерпніше.

– Ти часто бачиш його в місті?

– Частіше, ніж нам обом того хотілося б. – Вона знижує плечима. – Ми намагаємося триматися якомога далі один від одного, наскільки це можливо, але іноді вся сім’я опиняється в одному місці, і тоді стаються неприємні ситуації.

Я кліпаю, впевнена, що через втому неправильно її зрозуміла.

– Сім’я?

Вона киває з жалібною гримасою.

– Він мій брат. На жаль.

Я дивлюся на неї і раптом усвідомлюю, що так і не дізналася її прізвище.

– Ти ніколи не казала, що у тебе є брат, – кажу я, хоча й гадки не маю, навіщо їй взагалі мені про це казати. Вона і білявий солдат на перший погляд зовсім не схожі, але коли я пригадую його обличчя, то бачу невеликі, але суттєві подібності. У них обох високі вилиці і трохи квадратна щелепа, а також горда й відсторонена манера триматися на людях.

– Ну, так... Взагалі-то, маю навіть двох. І ще сестру.

– Але живеш сама?

Маріса совається на своєму місці, перш ніж відповісти.

– Так. Корнеліс – це його ім’я, спробуй назвати його Корні, якщо хочеш побачити, як його лице побагровіє – свого роду біла вівця

“Appraisals? So you check to see if jewels are real, things like that?”

“That’s part of it, yes. But my family specializes in magical appraisals; spotting real enchanted artifacts among all the forgeries—and there are a lot of forgeries. Pa taught me how to do it when I was a kid.”

“But you still get to see real magic,” I say, a hint of envy creeping into my tone. Back home, the only magical items around are a few waterproof cloaks, and a horseshoe that hangs on the wall of the local tavern that curses anyone who touches it with overwhelming dizziness. It’s a popular pastime for the locals to take a couple shots and see who can hang on longest. What about this is fun is beyond me.

“Only sometimes,” she says. “Mostly old books with runes and spells written in them. My favorite was a field guide to all the dragon types in the Faorel Isles. I couldn’t read the text, and all the runes faded decades ago, but the diagrams and portraits were beautiful.” A fond smile creeps over her face. “I still have it in my room.”

“Your father didn’t want to sell it?”

She shakes her head. “Once he saw how much I liked it, he said he didn’t think he’d get much money for it, anyway. Pa was always more interested in the flashier stuff. He uncovered all kinds of things. Some dishes that do the cooking for you, a gown that can’t ever be stained or torn, some stones that vibrated if someone near them told a lie—though he figured out the trick to throwing them off pretty quickly—a necklace that lets you change shape—oh, there was also a sword that glowed that we got a pretty good price for.”

в сім’ї. Працює в міській варті і все таке. Решта членів нашої родини працюють в оціночному бізнесі. У нас є крамниця в місті, я маю повернутися туди сьогодні. Вона була зачинена весь час, поки мене не було. До того ж зараз я єдина справжня працівниця.

– Оціночний бізнес? Тобто ви перевіряєте, чи коштовності справжні, і все таке?

– І це теж, так. Але моя сім’я спеціалізується на магічних оцінках і виявленні справжніх зачарованих артефактів серед підробок, а їх дуже багато. Тато навчив мене цьому ще в дитинстві.

– Але ти все одно маєш змогу побачити справжню магію, – кажу я, і в мій голос закрадається нотка заздрості. Вдома єдині магічні предмети – це кілька водонепроникних плащів та підкова, що висить на стіні місцевої таверни і дарує кожному, хто до неї доторкнеться, нестерпне запаморочення. Це популярна розвага серед місцевих – торкнутися до неї кілька разів і подивитися, кому вдасться втриматися на ногах найдовше. Досі не розумію, що в цьому веселого.

– Лише зрідка, – каже вона. – Здебільшого в руки потрапляють старі книги з рунами та заклинаннями. Моєю улюбленою був довідник по всіх видах драконів, що водяться на Фаорельських островах. Я не могла прочитати текст, і всі руни вицвіли десятки років тому, але схеми і ілюстрації були прекрасними. – На її обличчі з’являється ніжна усмішка. – Він досі стоїть у мене в кімнаті.

– Твій батько не хотів його продати?

Вона хитає головою.

– Коли він побачив, як сильно він мені сподобався, то сказав, що навряд чи виручить за нього багато грошей. Тато завжди більше цікавився ефектними речами. Він знаходив купу різноманітних штучок: посуд, який сам готує їжу, сукню, яка ніколи не забрудниться і не порветься, камінці, які вібрували, якщо хтось поруч з ними брехав, хоча тато доволі швидко придумав, як їх обхитрити, намисто, яке дозволяє змінювати свою подоби. А ще був меч, який світився. Ми отримали за нього дуже хороші гроші.

“What else did it do?”

“Nothing, it just glowed.” She shrugs. “People will pay a lot for something that looks interesting even if it’s not very useful.”

I laugh. “Magic is magic.”

“Too true. ’Course, there isn’t as much magic as there used to be, so it’s the regular appraisals that usually pay the bills. You wouldn’t believe how many men try to pass tin off as silver and expect their wives or mistresses not to notice something’s off.” She rolls her eyes. “Child’s play, really. But a few years ago, Cornelis decides he’s too good for the family business and runs off to play with swords, and then Horats and Letja decided to go and strike out on their own, too.”

“Do you see them much?”

“Nah. We’re not close. I’m the youngest by kind of a lot, and I think they all were sick of family togetherness by the time I came along.”

“What about your parents?”

“Like I told you before—not in the picture. Pa’s out of town, and my mother passed away when I was a baby.” She says it plainly. If it upsets her to talk about it, it doesn’t show on her face. Even so, a twinge of guilt twists in my stomach.

“I’m sorry,” I say.

“Don’t be. It’s not your fault. Besides, I’m fine on my own. I like running the shop; it needs to be open only a few hours a day, and no one gives me grief for turning up late or eating on the job when it’s just me.”

Silence falls between us as she goes back to eating, but it’s too awkward for me to bear.

“My parents are gone, too,” I blurt out.

– А що він робив?

– Нічого, просто світився. – Вона знизує плечима. – Люди готові багато заплатити за щось, що виглядає цікаво, навіть якщо воно не дуже практичне.

Я сміюся.

– Магія є магія.

– Чиста правда. Звісно, зараз магії вже не так багато, як раніше, тож основний заробіток йде за рахунок звичайних оцінок. Ти не повіриш, скільки чоловіків намагаються видати олово за срібло і сподіваються, що їхні дружини чи коханки не помітять, що щось не так. – Вона заковчує очі. – Як діти, їй-богу. Але кілька років тому Корнеліс вирішив, що він занадто крутий для сімейного бізнесу, і побіг гратися з мечами, а потім Горац і Летя теж вирішили піти своїм власним шляхом.

– Ти часто з ними бачишся?

– Ні. Ми не дуже близькі. Я наймолодша дитина в сім’ї, тож думаю, що ще до моєї появи на світ, їм усім встигла набриднути ця сімейна єдність.

– А як щодо твоїх батьків?

– Як я вже казала, їх у моєму житті немає. Тато поїхав з міста, а мама померла, коли я була маленькою. – Вона розповідає про це відверто. Якщо її засмучує розмова про батьків, то вона не виказує цього. Попри це, у мене всередині все стискається від почуття провини.

– Мені шкода, – кажу я.

– Не вибачайся. Це не твоя провина. До того ж я чудово справляюся сама. Мені подобається завідувати крамницею. Її можна відкривати лише на кілька годин на день, і ніхто не дорікає мені за те, що я запізнююся чи їм на роботі, бо я єдина працівниця.

Між нами западає мовчанка, коли вона повертається до свого сніданку, але я не можу довго мовчати.

– У мене теж немає батьків, – виривається у мене.

She looks over at me but says nothing.

“My father died when I was nine, and after he died, Mother was... She sort of withdrew. She couldn't take it. After a while she left me with my grandmother and came to the city to look for work. So, um... I'm sorry, not because it's my fault, but because I know it's not any fun.”

Her gaze is unwavering, but then softens. “No,” she concedes, “it's not. Your mother came here?”

I nod. “About four years ago. She, um...she wasn't doing very well after Papa died, and she was having trouble finding a steady job.” I don't mention that the reason for this is that she retreated to the bottom of a wine bottle, and blew through every second chance everyone back home gave her. After three years, she had no choice but to move if she wanted to get anyone to give her a job. “Her family's from Morwassen's Pass, so she came here. I stayed back with Nana. That was about when I was starting to make money as a Dragontongue, and I didn't want to have to start over someplace new anyway, so it all worked out.”

“Do you think you'll see her on this visit?”

That's quite a question. Mother wrote to me a little bit for the first couple of years since she moved, but after a while, the letters...stopped.

I sent at least a dozen letters to the town addressed to her but never got anything back. I never heard from her family, either, but that wasn't a surprise. I know she ran off to marry Papa against their wishes, and I know their family name—Suren—but not much else. I'm not sure they even know I exist.

She would've told them, wouldn't she?

Вона дивиться на мене, але нічого не каже.

— Мій батько помер, коли мені було дев'ять, а після його смерті мама... Вона ніби замкнулася в собі. Не змогла цього витримати. Через деякий час вона залишила мене з бабусею, а сама поїхала до міста шукати роботу. Тож... мені шкода, не тому, що це моя провина, а тому, що я знаю, що це не дуже весело.

Спочатку її погляд незворушний, але потім стає м'якшим.

— Так, — визнає вона, — це геть не весело. — Твоя мама приїхала сюди?

Я киваю.

— Приблизно чотири роки тому. Після смерті тата справи йшли не дуже добре, і їй було важко знайти постійну роботу. — Я не кажу, що причиною цього було те, що робочий час вона проводила на дні винної пляшки, і тим самим змарнувала кожную другу можливість, яка їй підверталася вдома. Через три роки у неї не було іншого вибору, окрім як переїхати, якщо вона хотіла, щоб хтось дав їй роботу. — Її сім'я родом з Морвассен-Пасса, тому вона приїхала сюди, а я залишилася з бабусею. Це було приблизно тоді, коли я почала заробляти гроші як драконовиця. Я не хотіла починати все спочатку в новому місці, так що все склалося так, як склалося.

— Думаєш, побачишся з нею під час цього візиту?

— Складно сказати. Перші пару років після переїзду мама потроху писала мені, але через деякий час листи... перестали приходити.

Я відправила щонайменше з десятків листів до міста, але так нічого і не отримала у відповідь. Від її сім'ї теж нічого не було чути, але це мене не здивувало. Я знаю, що вона втекла з дому, щоб вийти заміж за тата всупереч бажанню своєї рідні, і знаю їхнє прізвище — Сурен. І більше нічого. Не впевнена, що вони взагалі знають про моє існування.

Але вона б сказала їм про мене, правда ж?

But then why wouldn't they at least let me know if something had happened to her? And I do have to assume something happened. I don't know if she died or if she's maybe in jail or something. But clearly, *something* happened. I'd like to know what, but it's been so long since I talked to her.

And she wasn't really herself after Papa died. She was...angry. At the world for taking her husband from her, at Papa for dying, at me for reminding her of him, at Nana for outliving him, at about everything. And I bore the brunt of that anger a lot of the time. Which I understand, I guess. Children make easy targets.

We didn't leave things on the best of terms, and I'm not sure what I'd say if I saw her. Or what I'll do if I find out she did pass away and I missed her funeral.

I can't tell Maryse any of this, though. We barely know each other and she has enough to deal with. I just say, "Maybe, if there's time. I'm supposed to meet Ker'kachin tomorrow."

"Am I to go with you?"

"No. I'm trying it on my own first." I frown as something occurs to me. "Hey, why did you come to get me? If you're the one who he's less likely to attack, I'm surprised the townsguard let you leave."

Her face lights up. "*Thank you!*" she says, pounding the table once with her palm. "That's what I said when they told me I was going. It makes no sense, right? Scyler and Danil didn't want me to go, I didn't want to go, but still, Captain Vikker insisted I go. He said some shit about how my 'skills would be helpful' in retrieving you. I think Cornelis must've put him up to it."

"Why? Even if you two don't get along, wouldn't he rather have the dragon situation slightly under control?"

Тоді чому вони хоча б не повідомили мені, що з нею щось сталося? А я мушу припускати, що щось таки сталося. Я не знаю, чи вона померла, чи, може, у в'язниці, чи ще щось. Але очевидно, що *щось* сталося. Хотілося б знати, що саме, але я так давно з нею не розмовляла.

Вона була сама не своя після смерті тата. Вона була... зла. Зла на весь світ за те, що він забрав у неї чоловіка, на тата за те, що він помер, на мене за те, що я нагадувала їй про нього, на бабусю за те, що вона пережила його, на все на світі. І дуже довго цей гнів виливався саме на мене. Напевно, я можу це зрозуміти. Дитина – легка мішень.

Ми розійшлися не на найкращій ноті, тож я навіть не знаю, що сказала б, якби побачила її. Або що робитиму, якщо дізнаюся, що вона померла, а я пропустила її похорон.

Я не можу сказати Марісі нічого з цього. Ми ледь знаємо одна одну, а у неї достатньо і своїх проблем. Тож лише кажу:

– Можливо, якщо буде час. Завтра я маю зустрітись з Кер'качином.

– Мені піти з тобою?

– Ні. Я спершу спробую сама. – Я хмурюся, поки до мене приходить усвідомлення. – Гей, а чому ти поїхала за мною? Якщо саме на тебе дракон найменш схильний напасти, то якось дивно, що міська варта дозволила тобі поїхати.

Її обличчя сяє.

– Дякую! – каже вона, вдаряючи долонею по столу. – Саме це я й сказала, коли мені повідомили, що я їду. Це ж безглуздо, скажи? Скайлер і Деніл не хотіли, щоб я їхала, і я не хотіла їхати, але капітан Віккер наполіг, щоб я поїхала. Він сказав якусь хрінь про те, що мої навички допоможуть знайти тебе і вмовити приїхати. Думаю, це Корнеліс його намовив.

– Чому? Хай навіть ви двоє не ладнаєте, але хіба він не хотів би тримати ситуацію з драконом під контролем?

“You’d think.” She drums her fingers thoughtfully. “I think he needed me out of the way for some reason, but I can’t think for what. It’d be just like him to use his position to mess with me—but I can’t figure out what he’d want.”

“I don’t know him well enough to say. But since I’ll be dealing with Ker’kachin from now on, you’ll have plenty of time to figure it out.”

“Well then.” She pushes my plate closer to me, and I wince. “Eat up. You’ll need all the strength you can get. And do try not to get yourself killed, all right?”

The corner of my mouth curves into a half smile. “Aw, are you worried?”

“Worried I’ll be tasked with retrieving your corpse? Yes, very.”

I clutch my chest and pretend to get choked up. “Stop, you’re being too sweet, I’ll start crying.”

“If you cry, I’ll move seats and pretend I don’t know you. Now eat—and tell me how you plan to not die, so I can poke holes in your plan and tell you all the ways that it’s going to backfire.”

“Wow. Thanks.”

“Hey, I don’t often provide this service for free. Enjoy it while it lasts.”

I finally force myself to eat one bite, then another, then another, each time getting a little easier than the last. I don’t rush or eat huge amounts at once, and finally, slowly, the nausea begins to leave me.

I talk Maryse through the basics of my plan: present the tithe to Ker’kachin and try to learn more about him. “It’s not much of a plan yet,” I admit. “But I’m easing my way in. The last thing I want is to spook him or make him lose his temper.”

– Це здається логічним. – Вона замислено тарабанить пальцями по столу. – Гадаю, з якоїсь причини йому потрібно було позбутися мене, але не можу збагнути навіщо. Це було б в його стилі: використати своє службове положення, щоб зіпсувати мені життя. Але я не можу зрозуміти, що він замислив.

Я знизую плечима.

– Я недостатньо добре його знаю, щоб зробити припущення. Але оскільки відтепер з Кер’качином розбиратимусь я, у тебе буде достатньо часу, щоб це з’ясувати.

– Ну що ж. – Вона підсовує мою тарілку ближче до мене, і я здригаюся. – Їж. Тобі знадобиться вся енергія, яку тільки зможеш отримати. І постарайся зробити так, щоб тебе не вбили, добре?

Куточок мого рота вигинається в напівпосмішці.

– О, то ти хвилюєшся?

– Хвилююся, що мені доручать забрати твій труп? Так, дуже.

Я хапаюся за груди, вдаючи, що задихаюся.

– Припини... Ти така добра, що я зараз розплачусь.

– Якщо ти розплачешся, то я пересяду на інше місце і удам, що не знаю тебе. А тепер їж і розкажи мені, як ти плануєш не померти, щоб я змогла знайти у твоєму плані огріхи і розповісти, чим це може обернутися.

– Ого. Дякую.

– Гей, я нечасто пропоную цю послугу безкоштовно. Насолоджуйся, поки маєш таку можливість.

Нарешті я змушую себе з’їсти один шматочок, потім другий, третій, і кожен наступний дається мені трохи легше, ніж попередній. Я не поспішаю й не з’їдаю багато за один раз, і нарешті нудота потроху починає відступати.

Я розповідаю Марісі основи мого плану: віддати десятину Кер’качину і спробувати дізнатися про нього більше.

“There’s one thing I don’t understand about your whole...thing,” she says, dabbing her mouth clean with a gray, stained napkin that looks like it was once white. “I know Dragontongues are born with the gift, but I don’t understand how it works.”

“Honestly? Neither do we.”

“I mean, do you hear dragons speaking Stedi—I assume that’s your first language?”

“It is, but no, it’s actually kind of the opposite.” I bite the inside of my cheek as I try to think of how I can put this in a way that makes sense. “They speak Draken, and I hear Draken, but something in my brain...filters it. People can learn any language, but Draken is so different that it takes years, especially because it’s not something you can really take a class in or read a book about. The only people who have managed to learn it lived among dragons for years, and even they never learned to speak it—just understand common phrases and words. I never learned it, it came sort of... built-in.”

“Built-in?” She frowns.

“Um...okay, do you speak anything besides Stedi?”

“I know Turnish. My father’s parents grew up there, so he grew up speaking it—he taught it to my siblings and me when we were kids. He and I would sometimes use it when we didn’t want to worry about eavesdroppers.”

“Okay, so, when you hear a sentence in Turnish, you don’t hear it in Stedi, right? You hear Turnish, and then your brain translates. And that’s a process, right?”

“Sure. I mean, some phrases, I know so well, I don’t have to think about them anymore to know what they mean.”

– Це поки що не дуже схоже на план, – визнаю я. – Але я намагаюся поступово знайти до нього підхід. Останнє, чого я хочу, – це налякати його або розізлити.

– Є дещо, чого я не розумію в твоїй... здібності, – каже вона, витираючи рот сірою серветкою у плямах, яка, певно, колись була білою. – Я знаю, що дракономовці народжуються з цим даром, але не розумію, як він працює.

– Чесно? Ми теж не розуміємо.

– Ну, тобто ти чуєш, як дракони розмовляють стедською? Це, напевно, твоя рідна мова?

– Це моя рідна мова, але ні, насправді все навпаки. – Я покусую внутрішню частину щоки, намагаючись придумати, як пояснити все зрозуміло. – Вони говорять дракенською, і я чую дракенську, але щось у моєму мозку... фільтрує її. Люди можуть вивчити будь-яку мову, але дракенська настільки відрізняється від інших мов, що на її вивчення потрібні роки, тому що відвідавши кілька уроків чи прочитавши книжку її не опанувати. Дракенську вдалося вивчити лише тим людям, які жили серед драконів роками, але навіть вони так і не навчилися вільно нею розмовляти. Вони лише розуміють загальні фрази та слова. Я ніколи не вчила її, вона була ніби як... вбудована в мій мозок.

– Вбудована? – Вона хмуриться.

– Гм... гаразд, от ти розмовляєш ще якоюсь мовою, окрім стедської?

– Я знаю турніську. Батьки мого батька там вирости, тож він розмовляє нею і навчив нас, коли ми були дітьми. Ми з ним іноді говорили турніською, коли не хотіли, щоб нас підслухали.

– Отже, коли ти чуєш речення турніською, ти ж не чуєш його стедською, так? Ти чуєш турніською, а потім твій мозок перекладає. Процес такий, правильно?

– Звичайно. Ну, деякі фрази я знаю так добре, що мені не потрібно більше думати, що вони означають.

“Exactly! My brain does that for Draken, except I never needed to learn it or study it, it *does* it.”

“So it’s basically your second language.”

“One I’ve been speaking for a *long* time.” I take another bite of my eggs. “Draken is so different from any human language, some things don’t translate properly, but my brain does the job well enough that I can usually fill in the gaps.”

“Like what?” she asks, leaning in, her elbows on the table. This is the most interested she’s been in anything I’ve had to say. The feeling of her eyes watching me so closely, her waiting for me to speak, is a strange feeling. But good-strange, I think.

“For starters, dragons don’t have a word for ‘I.’ Whenever they talk about themselves, they always say ‘we.’”

“Like, the royal ‘we’?” she asks, a confused frown crinkling her forehead.

I nod. “Sort of. I mean, I guess it kind of makes sense—they don’t do names, either.”

“Except Ker’kachin.”

“Except Ker’kachin,” I agree.

She turns her gaze away from me, her shoulders tensing. Finally, she meets my eye again.

“Don’t do anything rash, okay?”

I blink. “Maryse, are you actually worried about me?” I ask, trying not to feel flattered. That’d be silly of me, wouldn’t it?

She doesn’t confirm or deny. “A lot of people are counting on you, and we don’t want to have to send you home in a box.”

“Don’t worry.” I give her a crooked smile. “If I piss him off, you probably won’t need a box.”

– Ось! Мій мозок робить так само з дракенською. Тільки мені ніколи не треба було її вчити, я просто відразу її розумію.

– То це фактично твоя друга рідна мова.

– Та, якою я розмовляю вже *дуже* давно. – Я відкушую ще один шматочок яєчні. – Дракенська настільки відрізняється від будь-якої людської мови, що деякі речі неможливо перекласти, але мій мозок доволі добре справляється з завданням, тому зазвичай я можу інтуїтивно заповнити прогалини.

– Наприклад? – запитує вона, нахилившись ближче й поклавши лікті на стіл. З усього, що я розповідала, ця тема викликає у неї найбільшу зацікавленість. У мене з’являється відчуття, що її очі пильно стежать за мною, що вона чекає, коли я заговорю. Дивне відчуття. Але, напевно, в хорошому сенсі.

– Насамперед у драконів немає слова “я”. Коли вони говорять про себе, то завжди кажуть “ми”.

– Типу королівського “ми”? – запитує вона, спантеличено хмуриючи чоло.

Я киваю.

– Типу того. Думаю, це має сенс, якщо враховувати те, що імен у них теж нема.

– За винятком Кер’качина.

– За винятком Кер’качина, – погоджуюся я.

Вона відводить погляд від мене, її плечі напружуються. Нарешті вона знову дивиться мені в очі.

– Не роби нічого нерозсудливого, гаразд?

Я кліпаю.

– Марісо, ти справді хвилюєшся за мене? – запитую я, намагаючись не тішитися від цієї думки. Це було б нерозумно з мого боку, правда?

Вона цього не підтверджує і не заперечує.

– Багато людей розраховують на тебе, і ми не хочемо відправляти тебе додому в ящику.

Chapter Five

“Are you sure you don’t want me to come with you?” Danil asks me.

I take in a breath of cool evening air and let it out slowly.

I’m sitting behind him on his horse, holding onto him to make sure I don’t fall off, so I can’t see his face. His tense shoulders and soft, hesitant words are more than enough to give away his nerves, and I can’t blame him—I’m nervous, too.

Even so, I nod. “I’m sure.”

The sun is setting in the distance as we make our slow trek across town, heading toward the palace, which grows larger and larger in my sight with every step.

Danil’s horse pulls a small cart behind us, loaded with a filled chest carrying gold, silver, and copper coins, and pieces of jewelry people could be persuaded to give up. It’s enough for a dowry—or a ransom payment.

Unlike our first arrival in the city two days ago, our path is clear. People see us coming and, knowing what we’re on our way to do, step out of our way. Occasionally, people wish me luck, and I try to smile, nod, and look like I don’t need it.

I take another breath to try to calm myself. I can do this. I can do this.

“If you need anything,” Danil says, “scream, and I’ll come in after you.”

“I’ll be okay.”

“You better. We’ve lost enough already.”

“I promise I’ll be all right,” I say, touched by his concern. I pat his shoulder. “Wait outside for me. I may be awhile if he’s willing to talk. But I promise, if I think he’s going to get aggressive, I’ll get out of there. I know I’m no good to anyone dead.”

– Не хвилюйся. – Я криво посміхаюся. – Якщо я сильно його розлючу, то тобі, мабуть, і ящик не знадобиться.

Розділ 5

– Ти впевнена, що не хочеш, щоб я пішов з тобою? – запитує мене Деніл.

Я вдихаю прохолодне вечірнє повітря і повільно видихаю.

Я сиджу ззаду на коні, тримаючись за Деніла, щоб не впасти, і не бачу його обличчя. Але напружених плечей та тихих, нерішучих слів більш ніж достатньо, щоб видати його хвилювання. Не можу його звинувачувати – я теж нервую.

Попри це, я киваю.

– Впевнена.

Сонце сідає за горизонтом, коли ми повільно їдемо містом, прямуючи до палацу, який з кожним кроком все більшає й більшає.

Кінь Деніла тягне за нами невеликий візок зі скринєю, заповненою золотими, срібними і мідними монетами, а також ювелірними прикрасами людей, яких вдалося вмовити їх віддати. Цього вистачить на придане або викуп.

На відміну від нашого прибуття в місто два дні тому, зараз дорога вільна. Люди бачать, що ми їдемо, і знають, куди і для чого, тому швидко розступаються. Іноді вони бажають мені удачі, а я намагаюся посміхатися, кивати у відповідь і виглядати так, ніби мені вона не потрібна.

Роблю ще один вдих, щоб заспокоїтися. *Я впораюся. Я впораюся.*

– Якщо тобі щось знадобиться, – каже Деніл, – крикни, і я прийду за тобою.

– Зі мною все буде добре.

– Краще, щоб так і було. Ми вже достатньо людей втратили.

– Обіцяю, зі мною все буде добре, – кажу я, зворушена його турботою. Я плескаю його по плечу. – Зачекай на мене надворі. Я

Scyler gave me their version of a pep talk earlier—a clap on the back strong enough to almost knock me over, and a firm “Give ’em hell, kid,” as if they’re not only three years older than me. Still, I appreciate the sentiment, and it was more optimistic than what Maryse had to say when I left the boardinghouse an hour ago: “If you don’t come back, can I sell your stuff?”

She was joking, I think. I hope.

As we near the edge of town, the people becoming fewer and farther between, the horse slows its pace, letting out a quiet, nervous whinny.

Danil pats its neck gently, shushing it. “The horses hate this trip almost as much as we do,” he says. “Some of the wilder ones, we can’t make them come here.”

“Animals usually notice dragons before we do. Like how dogs sense a storm before the sky’s dark. I think it’s some sort of survival mechanism—I mean, dragons don’t eat meat so they’re not predators, exactly, but I guess you can’t expect a horse to know that.”

Danil curses in Turnish, shaking his head. “I wonder whose ridiculous idea it was to use dragon food as money, however many centuries ago,” he says. “Imagine how much mess we might’ve avoided if we didn’t both want gold.”

I laugh, though it’s more sad than funny. “Oh, I’m sure we’d find something else to fight about. We’re good at that.”

The castle sits in the middle of what was once a moat.

However, the water was drained long ago and what remains is a thirty-foot ditch circling the building. The drawbridge is down, and judging from the rust on the chains and the vines growing over it, it has been in this position since long before Ker’kachin turned up.

можу затриматися, якщо він захоче поговорити, але обіцяю, що якщо побачу натяки на агресію, то відразу вийду звідти. Я знаю, що з того світу я нікому не допоможу.

Перед цим Скайлер показали мені свою версію підбадьорливої промови – поплескали по спині з такою силою, що ледь не збили мене з ніг, і сказали: “Задай йому жару, мала”, наче вони не старші за мене всього на три роки. І все ж я вдячна за цю підтримку. Це було більш оптимістичним, ніж те, що сказала Маріса, коли я виходила з гуртожитку годину тому: “Якщо ти не повернешся, можна я продам твої речі?”

Думаю, вона жартувала. Сподіваюся, що жартувала.

Коли ми наближаємося до околиці міста, людей стає все менше і менше, а кінь сповільнюється, видаючи тихе, нервові іржання.

Деніл ніжно поплескує його по шії, заспокоюючи.

– Коні ненавидять цю подорож майже так само, як і ми, – каже він. – Норовливих коней ми взагалі не можемо змусити сюди наблизитися.

– Зазвичай тварини помічають драконів раніше за нас. Як собаки відчувають шторм ще до того, як небо затягне хмарами. Думаю, це щось типу інстинкту виживання. Дракони не їдять м’яса, тож вони не хижакі, але не думаю, що коні знають про такі нюанси.

Деніл лається турніською, хитаючи головою.

– Цікаво, кому прийшла в голову ця дурнувата ідея використовувати їжу драконів як гроші, хай то й було багато століть тому, – каже він. – Тільки уяви, скількох проблем ми могли б уникнути, якби нам обом не було потрібне золото.

Я сміюся, хоча все це радше сумно, ніж смішно.

– О, не сумніваюся, що ми б неодмінно знайшли якийсь інший предмет конфлікту. У нас це чудово виходить.

Замок стоїть посеред того, що колись було фортечним ровом.

Проте воду давно спустили, і навколо будівлі залишилася лише десятиметрова канава. Підйомний міст опущений, і, судячи з іржі та

We stop before the bridge and Danil helps me to the ground. He can't quite hide his anxiety, his hazel eyes darting from me to the castle and back again as he bites the inside of his cheek.

"You ready?" he finally asks.

"Yes," I say, and it's only half a lie.

My knees threaten to buckle under the weight of the chest, but I manage to hold it in both my skinny arms, and make my slow walk across the drawbridge, toward the rotting wooden door of the castle. It's standing partially open, but when I try to catch a glimpse of what's inside, all I can see is pitch black.

Danil follows behind me, one hand on his sword, and we're both silent.

The only sound is that of our footsteps on wood, and the minimum amount of air entering and exiting my lungs. I strain my ears, desperately listening for a voice, a snarl, anything, but there's nothing.

Both of my hands are still full when we get across, so Danil knocks for me, pushing the door open the rest of the way.

The fading light of the evening shows me what was once a grand entrance hall, wallpaper peeling and shattered glass on the tile floor. I swallow.

"I wish I could carry a torch," I finally say, when no response comes from inside. I don't know what I was expecting—certainly not for the dragon to actually answer the front door.

Still, I expected *something*.

"Once you get past the first passageway, turn to your left. That will take you straight to the grand hall, and there's enough light coming in there." He takes a step back and looks me up and down, like he's making a note of what to tell the authorities in the event they ask what I was last wearing. "Be careful, Lotte. Be smart."

виноградних лоз, якими покриті ланцюги, він був у такому положенні задовго до появи Кер'качина.

Ми зупиняємося перед мостом, і Деніл допомагає мені спуститися на землю. Він не може приховати своєї тривоги й покусує внутрішню частину щоки, а його карі очі дивляться то на мене, то на замок.

– Ти готова? – нарешті запитує він.

– Так, – кажу я. Це брехня лише наполовину.

Мої ноги ледь не підкошуються під вагою скрині, але мені вдається втримати її в своїх тоненьких руках і повільно пройти через підйомний міст до гнилих дерев'яних дверей замку. Вони трохи прочинені, але коли я намагаюся зазирнути всередину, то бачу лише непроглядну темряву.

Деніл йде за мною, тримаючи одну руку на мечі. Ми обоє мовчимо.

Тишу порушує лише звук наших кроків, що гулко відлунюють від дерев'яних дошок, і свист невеликої кількості повітря, яку я вдихаю й видихаю. Я напружую слух, відчайдушно намагаючись почути голос, гарчання, будь-що, але нічого не чую.

Я все ще тримаю скриню в руках, коли переходимо через міст, тож Деніл стукає й повністю відчиняє двері для мене.

У згасаючому вечірньому світлі я бачу те, що колись було величним передпокоем, обідрані шпалери та розбите скло на кахельній підлозі. Я нервово ковтаю.

– Добре було б мати при собі факел, – нарешті промовляю я, коли зсередини не долинає жодного звуку. Не знаю, чого я очікувала. Звісно, не того, що дракон відчинить мені вхідні двері. Але все-таки я *чогось* очікувала.

– Щойно пройдеш перший прохід, поверни ліворуч. Дійдеш якраз до великої зали, а там достатньо світло. – Він робить крок назад і оглядає мене згори донизу, ніби обдумує, що сказати начальству,

“I will,” I promise. “I’ll be back before you know it.”

Unable to put it off any longer, I take my first step into the castle.

The stench of mildew and rotted wood floods my senses, and I blink rapidly, trying to get used to the darkness. I move down the hallway, clumsily stepping around bits of litter and trying not to drop the chest.

Each soft footstep is like a clap of thunder, but I breathe in and out, slowly, gently, willing myself to remain calm. Some animals can sense fear, and while dragons are several steps above a dog or a horse, they can certainly spot weakness from a mile away.

With each cautious step, I move farther away from the entrance and closer to the end of the hall. When I’m only a few feet away, I take a step and hear something clinking and scraping quietly against the floor.

Looking down, I see that I’ve stepped on a couple of uneven, dull gold coins with the royal crest on them. Jere.

Moving forward, I look down again and see more jere—a few handfuls scattered on the ground here and there become piles and piles. By the time I reach the end of the hall, I can’t avoid stepping on them. Anywhere I put my feet, gold ends up underneath.

The left turn Danil advised me to take is impossible to miss.

When the hallway ends, it splits into two pathways, and the left path is lined with still more gold.

I can no longer see the floor at all as I move forward, and each step is announced with the sound of coins scraping against metal and stone.

I find myself staring into what my brain at first mistakes for a cave. Then I blink, and I realize, no, I’m looking at a very large room—large enough that it must take up the majority of this floor, and could probably fit an entire city block comfortably inside. But the light... Where is the light coming from?

якщо у нього запитують, у що я була вдягнена востаннє. – Будь обережна, Лотто. Будь кмітливою.

– Буду, – обіцяю я. – Я повернуся ще до того, як ти помітиш мою відсутність.

Не в силах більше відкладати неминуче, я роблю перший крок всередину замку.

Сморід плісняви та гнилої деревини заповнює ніс, і я швидко кліпаю, намагаючись звикнути до темряви. Я рухаюся коридором, незграбно переступаючи через сміття і намагаючись не впустити скриню.

Кожен м’який крок звучить як удар грому, але я вдихаю і видихаю, повільно і тихо. Змушую себе зберігати спокій. Деякі тварини відчувають страх, і хоча дракони на кілька шаблів вищі за собаку чи коня, вони, точно можуть помітити слабкість за кілометр.

З кожним обережним кроком я віддаляюся від входу і наближаюся до кінця зали.

За кілька метрів від неї я раптом чую, як щось тихо дзенькає на підлозі.

Поглянувши вниз, бачу, що наступила на кілька різних за розміром тьмяних золотих монет з королівським гербом. Джере.

Рухаючись далі, я знову дивлюся вниз і бачу ще більше джере – кілька жмень, розкиданих то тут, то там, перетворюються цілі купи. Коли я доходжу до кінця коридору, то вже не можу не наступати на них. Куди б я не стала – під ногами золото.

Поворот ліворуч, куди мені порадив звернути Деніл, неможливо пропустити.

Коли коридор закінчується, він розгалуджується на два шляхи. Лівий вистелений ще більшою кількістю золотих монет.

Я більше не бачу поверхні підлоги, а про кожен мій крок сповіщають монети, що скрегочуть по металу та каменю.

Я вдивляюся в те, що мій мозок спочатку приймає за печеру. Потім кліпаю і розумію, що переді мною велика зала. Вона настільки

There are some windows on the walls around me, but they're filthy, they haven't been cleaned by anything but the rain for years. And why do I feel air moving?

My eyes flick upward, and I gasp when I see the darkened sky, stars starting to appear and peek down at me through a massive hole in the roof.

Actually, it's a complete lack of a roof, save for the remains of a few stone columns that once held one up.

I lean my head back to look around, and find that the only part of this room that is still completely covered is the area around the entrance, where I'm standing.

The room has several exits leading into the rest of the palace, all bathed in darkness.

The only thing I can see clearly is the room I'm in, which glitters in the moonlight.

It's not just what's covering the floor—against the walls, covering some of the windows completely are piles of treasure making up what is by far the largest dragon's hoard I have ever seen.

Coins, gemstones, some cut and cleaned but as many not, chalices and jewelry and ornate swords and a few pure silver mirrors.

There must be enough here to feed ten dragons for ten years. I've never seen this much gold in one place in all my life—I don't think anyone has, ever. The royal family must not keep this much on hand. This is... If I weren't here now, looking at it with my own eyes, I would never believe this hoard existed.

What's the point in having all of this?

I turn slowly in place, taking it all in, when something in one of the dark corners moves. It's quick, so quick I almost think I've imagined it, but I know what I heard. Something dragging along the floor. The hairs on the back of my neck stand up, and I spin around, in time to catch a shadow moving along the back wall.

велика, що займає майже весь поверх. На її місці міг би комфортно розміститися цілий квартал міста. Але це світло... Звідки воно?

Навколо мене є вікна, але вони брудні. Їх роками ніхто не мив, окрім дощу.

І чому я відчуваю легкий подув вітру?

Я підводжу очі вгору і роззявляю рота від видовища: крізь величезну діру в даху видно темне небо, всипане зорями.

Хоча дах тут радше повністю відсутній, за винятком залишків кількох кам'яних колон, які колись тримали його.

Я закидаю голову назад, щоб роззирнутися навкруги, і бачу, що єдина частина цієї зали, яка все ще повністю накрита дахом, — це ділянка біля входу, де я стою.

Зала має кілька виходів, що ведуть до інших частин палацу, і всі вони окутані темрявою.

Єдине, що я чітко бачу — це зала, в якій я знаходжуся. Вона виблискує в місячному світлі.

Не лише підлога крита золотом. Біля стін лежать високі купи скарбів, які повністю закривають деякі вікна. Це, безсумнівно, найбільший драконячий скарб, який я коли-небудь бачила.

Монети, самоцвіти, деякі ограновані, а деякі ні, чаші та ювелірні прикраси, оздоблені коштовностями мечі та кілька дзеркал з чистого срібла.

Тут достатньо скарбів, щоб прогодувати десять драконів на десять років вперед. Я ніколи в житті не бачила стільки золота в одному місці. Не думаю, що хтось колись взагалі щось бачив. Королівська сім'я не повинна тримати стільки багатства під рукою. Це... Якби я не була тут зараз і не бачила все на власні очі, то я нізащо б не повірила, що цей скарб існує.

Який сенс мати все це?

Я повільно обертаюся на місці, розглядаючи все, як раптом в одному темному кутку щось ворухиться. Все відбувається швидко, настільки швидко, що можна подумати, ніби мені примарилося, але я

Taking another long, slow breath, I stand frozen in place, blood pumping through me as I wait.

After a full, agonizingly still minute, I step closer to where I think I saw something moving, and slowly, I crouch to the floor. I place the chest down and open it, the latch swinging with a click so loud, it makes me cringe.

My hands are trembling, but I force myself to push the lid open and tilt the chest onto its side, letting the coins and gems for this week's tithe spill out, making a noise almost like a waterfall.

Dragons don't frighten me, as a rule.

Certainly, I have a healthy respect for them, as anyone should when dealing with someone that could literally swallow you whole.

But this is new, the shaking and the overwhelming sense of dread gnawing at the pit of my stomach. I don't like it one bit.

Heavy breathing from behind me sets my hair on end.

I dare to look over my shoulder, and as soon as I do, the breath stops, like he's hiding from me. Like he's somehow as unnerved by me as I am by him. Or maybe he's toying with me, getting a kick out of watching the human scurry about.

Squinting, I don't see anything, except a shapeless pile of treasure, a dirt-streaked window, and a corridor leading out of this room, cloaked in shadow. Maybe I was mistaken...

My eyes continue to bore ahead, but nothing happens. Tiring of this, I open my mouth, but no words come out on my first attempt. I swallow, take a deep breath, and try again. This time, my voice doesn't fail me, though it's higher-pitched and shakier than I would like.

знаю, що точно щось почула. Щось тягнеться по підлозі. Волосся стає дибки, і я обертаюся, встигаючи краєчком ока помітити тінь, що рухається вздовж стіни позаду.

Зробивши ще один довгий, повільний вдих, я застигаю на місці. По всьому тілу пульсує кров, поки я стою, завмерши в очікуванні.

Після до болю тихої хвилини я роблю крок ближче до того місця, де, як мені здається, було видно якийсь рух. Повільно присідаю, ставлю скриню на підлогу і відкриваю її. Клямка так гучно клацає, що я здригаюся.

Руки тремтять, але я змушую себе відкрити кришку і нахиляю скриню, дозволяючи монетам і самоцвітам з десятини висипатися назовні з шумом, схожий на водоспад.

Драconi мене, як правило, не лякають.

Звісно, що як людина, яка має справу зі створінням, яке може буквально проковтнути мене цілком, я відчуваю до драконів здорову повагу.

Але це відчуття – нове. Тремтіння і непереборне відчуття жаху, що поглинає мене зсередини. Мені воно зовсім не подобається.

Від важкого дихання позаду у мене стає дибки волосся.

Я наважуюся озирнутися через плече – і дихання відразу ж стихає, ніби дракон ховається від мене. Ніби він так само наляканий моєю присутністю, як і я його. А може він грається зі мною й отримує задоволення, спостерігаючи за людською метушнею.

Навіть примружившись, я не бачу нічого, окрім безформної купи скарбів, брудного вікна та оповитого тінню коридору, що веде з цієї зали. Можливо, я помилилася...

Мої очі продовжують пронизувати простір попереду, але нічого не відбувається. Втоплена цими іграми, я відкриваю рот, але з першої спроби слова не злітають з вуст. Я ковтаю, роблю глибокий вдих і намагаюся заговорити знову. Цього разу голос мене не підводить, хоча він звучить вищим і тремтливішим, ніж хотілося б.

“I’m not carrying any weapons. I only want to talk. Can we do that, please?”

Silence meets me, but I’m not backing down. The fear hasn’t left me, not entirely, but now it’s supplemented by something else: determination. I have a job to do, and I’m not leaving until it gets done. Even if I have to stand here waiting all night.

“I know you’re here, and I’d appreciate it if you’d come out where I can see you, please. I like to look someone in the eye when I speak to them.”

I finally get a response: a wordless, guttural noise that echoes off the walls, and I nearly jump out of my skin. I can’t help the relieved sigh that escapes me when I realize it’s a snort, a laugh.

“I can come to you, if you’d prefer.” I take a small step toward the source of the noise. “Please, let me see you.”

Finally, a low voice that slithers out of the darkness and up my spine and into my head responds to me. “Is it not custom to bow before a dragon before speaking?”

A shudder passes through me.

I lower myself to my knees in a bow, ignoring the way the coins dig into my skin, no matter how much it hurts. I keep my eyes up to try to see something, anything.

“Look down.” The words hit me like slaps to the face, and before I can consider it, I find myself obeying.

My gaze shifts to the floor, and I don’t dare breathe.

Heavy footsteps threaten to shake the floor, and I can hear coins being moved and sloshed around in a way that makes me think of children running through puddles when it rains.

I want to look up, I want to see whatever’s approaching, but I don’t dare. Not until he tells me I can. To stave off the temptation, I squeeze my eyes shut and take a deep breath.

– У мене немає при собі зброї. Я лише хочу поговорити. Ми можемо поговорити, будь ласка?

У відповідь мене зустрічає тиша, але я не відступаю. Страх не покинув мене, принаймні не повністю, але тепер до нього додалося ще дещо: рішучість. У мене є робота, яку я маю зробити, і я не піду звідси, поки не зроблю її. Навіть якщо доведеться простояти тут всю ніч.

– Я знаю, що ви тут, і буду дуже вдячна, якщо ви вийдете, щоб я могла вас бачити. Я люблю дивитися в очі співрозмовнику.

Нарешті я отримую відповідь: безсловесний гортанний звук відлунює від стін, і я ледь не вистрибую зі шкіри. Не можу стримати полегшеного зітхання, яке виринається з мене, коли розумію, що це пирхання, *смій*.

– Я можу підійти до вас, якщо хочете. – Я роблю маленький крок до джерела звуку. – Будь ласка, дозвольте мені побачити вас.

Нарешті низький голос, що вислизає з темряви, скрадається по моєму хребту і проникає в голову, відповідає мені.

– Хіба не заведено спершу вклонитися дракону, а потім говорити?

Мене пронизує тремтіння.

Я опускаюся на коліна в поклони, не зважаючи на те, що монети впиваються в мою шкіру, хай як сильно мені болить. Я піднімаю очі вгору, намагаючись побачити щось, будь-що.

– Дивися вниз. – Ці слова відчуються як ляпас по обличчю, і перш ніж я встигаю обміркувати їх, помічаю, що підкоряюся голосу.

Мої очі втуплюються в підлогу, і я не наважуюся навіть зробити вдих.

Від важких кроків двигтять підлога, і я чую, як рухаються й підстрибують монети. Вони нагадують мені дітей, які бігають по калюжах під час дощу.

Я хочу підняти голову, хочу побачити, що до мене наближається, але не наважуюся, поки він не дозволить мені. Щоб не піддатися спокусі, заплюшую очі і роблю глибокий вдих.

“Are you afraid?” There’s an amused lilt to his voice that sets me more on edge than anger ever could.

“No.” My lie hangs in the air for a second before it falls away unacknowledged, and the noises draw closer.

Hot, damp air flushes against my face, and my fingers twitch.

He must be close enough to touch now. Close enough to touch me.

“Open your eyes.” The words don’t grant permission—they give an order.

I instinctively sway backward when I see a truly massive beast directly in front of me, not two feet away.

His scales are a dark, furious shade of red, fading into pale gray on the end of his long, spiked tail and around his wings. He must be at least sixteen feet tall and has only two eyes. Both big, bright, and a vivid scarlet, with gold flecks near the irises, which are shaped like diamonds and blacker than the sky above us. His head is adorned with a crown of dull red spikes, which form a half circle above and around his eyes.

His gaze is fixed on me, and his lips pull back to reveal his massive, yellowing teeth in what may be a smile, or a snarl. “Stand.”

I do.

“Who are you?” he asks, and his voice digs into my skin and clings to my bones even more when he’s this close. “Where’s the other girl?”

“I’m Lotte.” I take another step back, but it’s not just to put distance between me and him. It’s also so I don’t sprain my neck to look at him. “Lotte Meer.”

“You’re a Dragontongue. Not the first to come here.”

– Ти боїшся? – У його голосі звучать веселі нотки, які виводять мене з рівноваги сильніше, ніж міг би вивести гнів.

– Ні. – Моя брехня на секунду зависає в повітрі, а потім безслідно зникає, поки звуки стають все ближчими.

Гаряче вологе повітря вдарає мені в обличчя, і мої пальці починають тремтіти.

Він, мабуть, уже достатньо близько. Достатньо близько, щоб доторкнутися до мене.

– Розплющ очі. – Це не дозвіл, це наказ.

Я інстинктивно подаюся назад, побачивши масивного звіра прямо переді мною, а не за пів метра.

Його луска темного, ярого відтінку червоного, що переходить у блідо-сірий на кінці довгого загостреного хвоста і навколо крил. Він щонайменше п’ять метрів заввишки, а ока у нього лише два. Обидва великі, яскраві, багряні із золотими вкрапленнями біля зіниць у формі діамантів, чорніших за небо над нами. Його голову увінчує корона тьмяно-червоних шипів, які півколами огинають очі.

Його погляд прикутий до мене, а губи відтягуються назад, відкриваючи гігантські, жовтуваті зуби у якійсь подібності посмішки чи вишкіру.

– Встань.

Я встаю.

– Хто ти така? – запитує він. Його голос впирається в мою шкіру і чіпляється за кістки ще сильніше, коли він настільки близько. – Де інше дівча?

– Я Лотта. – Я роблю ще один крок назад, але не лише для того, щоб віддалитися від нього, а й для того, щоб не розтягнути собі м’язи ший, дивлячись на нього. – Лотта Меєр.

– Ти драконоловиця. І не перша приходиш сюди з таким даром. Я повільно киваю.

I nod slowly. “Right. Right. I’m... I’ve been hired by the city to speak to you. They thought it would be better if I delivered your tithe to you this week.”

“And you’re here to try to negotiate with me, hm? I suppose you can’t be any worse at it than the last Dragontongue. And it is nice to talk to someone who can hear me properly. The others could probably understand me if they bothered to try, but, well, I suppose they’re too busy trying to pretend they’re not afraid of me. I will say they’re much better liars than you are, Lotte Meer.”

– Так. Так. Мене... мене найняло місто, щоб поговорити з вами. Вони вирішили, що буде ліпше, якщо десятину на цьому тижні принесу вам я.

– Тож ти тут, щоб спробувати домовитися зі мною, гм? Гадаю, гіршою за останнього дракономовця ти не будеш. І мені приємно поговорити з кимось, хто по-справжньому може мене почути. Інші, мабуть, зрозуміли б мене, якби спробували, але вони надто зайняті тим, що намагаються вдавати, ніби не бояться мене. Вони набагато кращі брехуни, ніж ти, Лотто Меєр.

Chapter 2. Gender-neutrality of Erica Hollis's *Hearts Forged in Dragon Fire* in a gendered language

2.1 Pre-translation analysis: book and text characteristics

Hearts Forged in Dragon Fire by Erica Hollis is a young adult fantasy romance novel. It was originally published on June 26, 2023 by *Entangled: Teen*, an imprint of the *Entangled Publishing*, the United States-based publishing house (Hollis, 2023).

The plot of Erica Hollis's debut novel revolves around a sixteen-year-old girl named Lotte Meer who possesses a rare gift of being a dragontongue, meaning that she's able to communicate with dragons. Despite her young age, she works as a mediator and translator in negotiation between people and dragons. She takes an active part in a peaceful resolving of the conflicts between the two species which is a rather dangerous profession in the world of Nevstede. As the new danger occurs, Lotte and her brave companions are on a mission to save the town of Morwassen's Pass from a massive voracious dragon Ker'kachin who has taken the town hostage and is terrorising its citizens to get gold and gems. During their dangerous yet exciting adventures the bond between the diverse characters straightens, especially between Lotte and a magician Maryse who fall in love with each other as the story progresses. The characters learn to trust each other despite all the mysteries that lie in their past.

In addition to the main action-packed, heroic plot, there is a subplot dedicated to the strained relationships between Lotte and her estranged mother. This aspect is explored further in the story when the protagonist finds out that the dragon is holding her mother captive which significantly complicates an already complicated problem with the dragon terrorising the town.

The book addresses such complex themes as abandonment issues, trauma, found family, and first love while being extremely dynamic and entertaining. The author maintains a perfect balance between drama and humour, between epic action and slice-of-life moments.

Taking into account the plot of the story, we can clearly see that *Hearts Forged in Dragon Fire* is a typical representative of its genres, namely fantasy and romance.

Concerning the fantasy genre, it is worth noting what characteristics it has. According to Stephanie Dreier, fantasy fiction is comprised of narratives in which the violation of natural laws is indispensable to the narrative's integrity (Dreier, 2018, p. 26). Therefore, the presence of supernatural component is a crucial element of fantasy stories.

Steven S. Long proposes a more detailed view on fantasy. According to the scholar, fantasy features impossible events dependent on something that doesn't exist in the real world or occurring in a fictitious otherworld (Long, 2011, p.2).

Thus, Erica Hollis's book possesses typical elements of the fantasy genre such as magic, alternate world which is Nevstede, and fictional creatures, namely dragon as the main antagonist.

As to the romance genre, the story has a focus on a romantic relationship with the romantic component serving as a secondary plot line featuring two female characters falling in love. In accordance with the genre of teenage romance, there must be some conflict challenging the relationship that needs to be overcome, a trope widely used in such stories. Therefore, the characters experience some ups and downs in their relationships navigating their first love and gradually building trust once all the mysteries are resolved.

The book is written in a first person point of view which is quite common for young adult fantasy of recent years. This type of narration is a subjective one and allows the readers to experience the story from the perspective of the protagonist. Thus, it is an effective tool used to help the readers relate to characters and have a greater degree of immersion into the plot and fictional world.

I collapse into bed not long after the sky goes dark, too tired from being on the road to even eat dinner (Hollis, 2023, p.34). – Я падаю на ліжко невдовзі після того, як небо темніє, занадто втомлена дорогою, щоб хоча б повечеряти.

However, first-person narration can be considered limited. It involves the author's decision to limit their omniscience to what can be known by a single character (Diasamidze, 2014, p.162). Therefore, the readers experience the story just like the protagonist: with their naivety, set of values and beliefs. Such a perspective may not be suitable for the taste of some readers who prefer to have several angles in the story for the sake of variety.

Erica Hollis's style of writing the text can be characterised as descriptive and narrative. The author employs vivid descriptions of the setting of Nevstede, using sensory details to create an immersive experience for the reader such as the forest scents, the sound of golden coins falling to the ground. Such elements contribute to creating a visually rich story and enhancing the reading experience.

Additionally, the book maintains a perfect balance between detailed descriptions and dialogues that add humour and sincerity to the story evening out the narrative's tempo and offering dynamic needed for an engaging reading experience.

Another peculiar element that adds flavour to the book is the way the dragons speak. They are referring to themselves in plural as if they are royalty adding individuality to the general atmosphere of the book.

The examples of royal plural usage are as follows:

We have flown for days. We stop only to sleep. We wish to rest. We wish to be where it isn't so loud (Hollis, 2023, p.13). – Ми летіли кілька днів. Зупиняємося тільки для того, щоб поспати. Ми хочемо відпочити. Ми хочемо бути там, де не так голосно.

The text of the book performs informative, emotive and entertaining functions, satisfying its target audience that consists mainly of teenage fantasy lovers, as well as teenagers identifying as queers and looking for queer representation in media.

It is worth noting that being not only a decent fantasy debut novel *Hearts Forged in Dragon Fire* is a decent example of LGBTQA+ representation as well. As a queer woman herself, Erica Hollis included in her story homosexual and non-binary characters in a respectful manner meaning that the character's development arcs and personalities are not centred around their struggle of being a minority facing discrimination. Basically heterosexism, a system of attitudes, biases, and discrimination in favour of heterosexuality, does not exist in the world of Nevstede (Jung, Smith, 1993, p.13). Therefore, the characters themselves are not defined by their sexual or gender identity, have complex personalities, are well-written and functional within the story.

From our perspective, the book is an excellent example of a proper LGBTQA+ representation that has the potential to positively affect young people and their self-image as well as their perception of queerness. Several studies support the idea of queer audiences having a positive response to queer characters whose personalities are not defined by their sexuality alone (McInroy, Craig, 2017, p.44). Thus, the main characters of the book, namely Lotte, Maryse and Scyler, can be regarded as inspiring examples and even role models to some extent for queer youth, making them feel seen and validated.

To sum up, *Hearts Forged in Dragon Fire* by Erica Hollis is a solid fantasy story with some unique elements in its world-building that adds novelty to the genre. It appeals to its target audience, consisting mainly of teenagers and young adults, by providing a good-quality entertaining and a space for escapism. Moreover, it poses a challenge for us, as translators, being not only ambitious piece of writing but a work that represents non-binary people which must be taken into account in translation.

2.2 Gender as a social and grammatical category

2.2.1 The concept of gender and non-binary gender

The inclusion of non-binary characters in the story is an aspect that presents a particular interest for our research and poses a great challenge for a translator since the concept of non-binary gender and/or gender neutrality is not easy to convey in a heavily gendered language that Ukrainian is.

First of all, let us analyse gender as a social concept in order to have a better understanding of its linguistic manifestation that will be analysed further in the research.

Having analysed different studies, we can say that to this day there is still no consensus on the nature of gender due to the complexity of the concept. However, most modern European and American scholars seem to have a similar understanding of general characteristics of gender that will be presented below.

Gender includes the social, psychological, cultural and behavioural aspects of being a man, woman, or other gender identity (Haig, 2004, p.88). In other words, gender refers to a certain set of socially constructed characteristics attributed to men and women that can differ from culture to culture. Most scholars agree that gender is a central characteristic for social organization (Heinemann, 2012, p.36). Thus, gender can be viewed as a product of the development of culture and society.

Kevin L. Nadal states that most cultures construct their societies based on the understanding of gender binary, namely male and female (Nadal, 2017, p.401). It means that in such cultures children go through their process of gender socialisation based on biological sex assigned to them at birth. Consequently, most cultures use a gender binary, in which people are considered a part of one of two categories, namely women and men (Nadal, 2017, p.401). However, it is worth noting, that gender binary categorization creates a problem for individuals who feel that they do not fit into these two narrow categories.

Also, the term *gender* is often equated with the narrower concept of gender role. This term denotes the expected attitudes and behaviours a society associates with each sex (Lindsey, 2015, p.6). Or, to put it another way, it is a set of expected behaviours and social functions that correlate with belonging to a sex.

It is worth noting that gender and biological sex are related in the majority of cases but differ from gender identity.

Gender identity refers to an individual's personal sense of identity as masculine or feminine, or some combination thereof (Morrow, 2006). Therefore, taking into account the presented definition, we can make a conclusion that a person's individual experience of gender may or may not correspond to their assigned sex at birth. Consequently, there are some people who cannot relate to the gender binary and identify neither as female nor male. Usually, they may fall under the umbrella terms non-binary or genderqueer.

In general, terms *non-binary* or *genderqueer* refers to people who identify as something other than male or female (Bergman, Bear, Barker, Meg-John, 2017, p.5). Also, *non-binary* and *genderqueer* are umbrella terms implying that there is a whole spectrum of different gender identities that do not fall into the binary category of male and female.

The scholars claim that whatever their birth physicality, there are non-binary people with a single fixed gender, a fluid gender, and with no gender (Bergman, Bear, Barker, Meg-John, 2017, p.6). Typically, people who identify themselves as individuals with no gender are those who disagree with the very idea of gender.

Summing up, we can say that the concept of gender does not fit into the strict limits of binary system meaning that there are more ways to experience one's gender rather than to identify exclusively as male or female. Moreover, gender identity is one's individual

experience of gender, thus, is subjective, and can be fluid too. At the same time, gender identity can be shaped by cultural and societal norms and expectations to some extent as well as by individual's rejection to conform to a socially constructed set of norms and stereotypes or one's general inability to relate to them and identify accordingly. In conclusion, there is no general consensus on gender because the concept is rather complex and even may be considered a controversial one, although most scholars agree that gender is a socially constructed concept that may or may not be partially predetermined by biological factors and therefore can be fluid.

2.2.2 Gender in linguistics and gendered languages

Every concept has its manifestation in a language, and gender is not an exception. Linguistic manifestation of gender is expressed in the grammatical category of gender. First of all, let us present the definitions of the term.

The grammatical category of gender can be defined as a noun class system reflected in the behaviour of associated words (Corbett, 1991, p.7).

In addition, a grammatical category consists of the division of words into two or three classes correlated with gender or lack of thereof (Kocherhan, 2001, p.268). In other words, grammatical gender plays an important role in indicating agreement relations between such elements of an utterance as adjectives, pronouns, numerals, verbs and other parts of speech depending on the language.

According to Corbett, a language may have two or more classes of genders (Corbett, 1991, p.7). The most common grammatical genders are masculine and feminine, however, some languages have neuter as well. The classification frequently corresponds to a real-world distinction of sex, at least in part, but often too it does not. (Corbett, 1991, p.7). For example, inanimate nouns as opposed to animate ones that refer to things that are alive and sentient, cannot possess characteristics associated with biological sex or gender as a social construct, yet they have grammatical gender in a number of gendered languages.

The grammatical category of gender is present particularly in most modern Indo-European languages. In such languages as Italian, French, Spanish, and Danish, nouns have two genders – masculine and feminine (Kocherhan, 2001, p.268).

The category of gender has a formal expression. In Slavic languages, it is expressed by means of inflections and in Romance languages and German – by an article (Kocherhan, 2001, p.268).

Therefore, a language has the category of gender if grammatical forms with variable gender adopt forms to agree with grammatical forms of invariable gender. (Fodor, 1959, p.191).

Consequently, we can make a conclusion that gendered language is a language that has two or more genders implying the presence of the two or more classes of nouns respectively which can be distinguished syntactically by the agreements they take in an utterance.

Ukrainian is a clear example of a gendered language. In the Ukrainian language every noun has a category of gender, namely masculine, feminine, or neuter. In adjectives, ordinal numerals, possessive, indicative, interrogative pronouns, participles, and past participle verbs, this category is dependent on the noun they are combined with (Kocherhan, 2001, p.268). Additionally, some nouns can be both masculine and feminine, the so-called common gender nouns.

In Ukrainian grammar adjectives must agree with the noun they modify in terms of gender, number, and case. Thus, adjectives can take multiple endings depending on the gender of the noun they modify. Concerning verbs, gender generally does not have a significant impact in Ukrainian verb conjugations. However, it affects the past participle forms of the verbs. The past tense verb must agree in gender with the subject of the sentence.

On the other hand, modern English is considered to be a natural gendered language since it does not have a grammatical gender. It has gender-specific pronouns but lacks grammatical gender so gender usually adheres to *natural gender*, which is often based on biological sex (Audring, 2008). Therefore, in English all noun classes do not require special masculine, feminine, or neuter inflection or agreement in a sentence. However, it possesses some words that identify individuals (nouns *aunt* and *uncle* or the pronouns *he* and *she*) correspond to the individual's sex (Merriam-Webster, 2024). Thus, English possesses semantic gender with particular gendered nouns and pronouns which is determined by the biological gender of the referent, has mostly gender-neutral personal nouns and personal pronouns specific for each gender. For example, a male individual is referred to by pronouns *he/him/his*, a female individual – by pronouns *she/her/hers*. Consequently, a non-binary individual is referred to by gender neutral pronouns *they/them/theirs*. And sexless objects are referred to by neuter pronouns *it/its*.

However, ships, boats and vehicles of such kind can be considered an exception since they are traditionally referred to as “she”. Nevertheless, labelling ships, countries, and other inanimate things as female could be interpreted as perpetuating the patriarchal view, and as slightly derogatory and patronizing (The Guardian, 2019). Therefore, there is a modern tendency to abandon referring to ships as she as this navy tradition seems anachronistic.

Among other gendered nouns are the ones denoting professions based on traditional work-roles and certain animals. Some job titles had no form for women, such as *spokesman*, *fireman*, *policeman*, *mailman*, and the like. On the other hand, some job titles had no form for men since nurses and secretaries were predominantly women (Cambridge Dictionary, 2024). However, nowadays more neutral forms are preferred such as *spokesperson*, *firefighter*, *police officer*, *mailperson* instead of gender-specific job titles. *Nurse* is preferred for both sexes instead of *male nurse* for a man. So the general trend in English is to reduce the usage of gender-specific job titles as much as possible and promote gender neutrality.

Concerning nouns denoting professions, in Ukrainian there is a recent tendency to use feminine job titles instead of masculine ones. Masculine job titles denoting professions used to be viewed as a default and thus universal ones for many years, however, nowadays they are viewed as discriminatory and such that erase the visibility of women in a labour market and their professional input. Therefore, in 2020 in Ukrainian the use of feminine job titles has been officially authorized at the legislative level (Order of the Ministry of Economy № 1574, 2020).

As to the animal names, some of them have male and female forms such as *bull* and *cow*, *dog* and *bitch*, *drake* and *duck*. However, very often, one of the names acts as a neutral term, even if we know the sex of the animal (Cambridge Dictionary, 2024).

Now, let us analyse the example from the source text in order to compare the source and target languages to highlight the differences in their grammatical systems in terms of the category of gender.

The noise vanishes almost the instant my eyes open, but I peer into the woods in the direction it was coming from (Hollis, 2023, p.11). – Як тільки я розплющую очі **шум** майже одразу зникає. Та я продовжую вдивлятися в ліс у напрямку, з якого **він** долинав.

The presented example clearly illustrates the information above. We can clearly see that inanimate noun *wind* has a masculine gender in Ukrainian and thus is referred to by using a personal pronoun *він*. Additionally, the verb that he is linked with is formed in the past tense are with the help of the suffix *-в* paired with zero inflection. Thus, we can see that nouns in Ukrainian must have a syntactic agreement in a sentence in accordance with its grammatical gender. The source text sentence, however, is nothing like a target one in terms of a syntactical agreement. The inanimate noun *wind* does not have a gender and do not require agreement in a sentence.

Taking into account all of the information mentioned above, we can make a conclusion that English and Ukrainian have significant differences in terms of grammatical gender. English grammar doesn't distinguish between genders except in assigning a masculine or feminine singular pronoun and in Ukrainian each noun has a particular gender, namely masculine, feminine, or neuter, regardless of whether it denotes a living creature, an inanimate object, or an abstract idea.

2.2.3 Gender-neutral language and its manifestations

As the main means of communication, language is a reflection of society and all its views and biases, such as prejudice, stereotypes and discrimination. For example, language that is consistent with the use of masculine generics communicates gender stereotypes and excludes women, portraying them subordinate roles and positions (Sczesny, Moser, & Wood, 2015). Such language is called sexist due its excluding one gender or the other, or suggesting that one gender is superior to the other (Cambridge Dictionary, 2024). We have already mentioned its manifestation in job titles that erase one gender or another. Another example is that words like *mistress* or *governess* (masculine *master* and *governor*, respectively) have sexual, caretaker or sometimes derogatory connotations (Shariatmadari, 2017). Thus, to address these social issues and take a step towards solving them, guidelines for the use of gender-neutral language have been developed.

Let us analyse the concept of gender-neutral language in order to have the understanding necessary for performing faithful translation.

Gender-neutral language or gender-inclusive language is a language that avoids reference towards a particular sex or gender (Fowler, 2015, p.21). Its usage is advised in order to reduce gender stereotypes, gender discrimination and promote gender equality.

For example, previously it was common to use pronouns *he* to refer to a generic or indefinite antecedent, although nowadays the usage is a gender-neutral third-person pronoun *singular they* is encouraged. Early-21st-century style guides described it as less appropriate in formal writing, however, by 2020 the majority accepted the *singular they* as a personal pronoun (Fowler, 2015, p.23). Furthermore, critics of the change have argued that *they* as both singular and plural can be confusing and violate a sentence's syntax. However, Many English writers used *singular they*, as was the standard in English until Victorian-era grammarians shifted course and imposed "he" above all (Berger, 2019).

Although epicene *they* violates number agreement, it has become ubiquitous in both spoken and written English (Balhorn, 2004). The following example will illustrate this grammatical violation in source text sentence:

The dragon bow their head in return, before rearing themselves up to their full height, their wings extended (Hollis, 2023, p.13). – *Дракон схиляє голову у відповідь, а потім випростується на повен зріст, розправляючи крила.*

It is worth noting that some non-binary people feel comfortable using a pronoun *it* referring to themselves, however, its usage towards people generally is not advised. Using *it* towards a person may often be viewed as dehumanising or even insulting.

In addition, not all non-binary or trans or genderqueer people use pronouns *them/they*, some of them prefer using neopronouns.

Neopronouns are neologistic third-person personal pronouns replace the existing pronouns *he*, *she*, and *they* in English (Yuko, 2021). Also neopronouns can be words created to serve as pronouns without expressing gender, such as *ze/hir*, or derived from existing words such as *fae/faer* (Marcus, 2021). Some people also use neopronouns *ey/em/eirs* as an allusion to *they/them/theirs*.

While neopronouns are often perceived as some kind of a recent trend, there is documented evidence of its usage in previous centuries. For example, one of the first instances

of a neopronoun usage was documented by William Marshall with “ou” being used as a pronoun (University of Wisconsin-Milwaukee LGBT Resource Center, 2011). However, the term neopronoun itself emerged in the 2010s (Yuko, 2021).

Although neopronouns are not prevalent yet it is an important part of gender neutral language and thus must be taken into consideration as well.

Concerning gender neutrality in languages with grammatical gender, namely Ukrainian, we can say that it is a rather complicated issue. Since nouns, adjectives and verbs are gendered and must have an agreement in a sentence and therefore to be modified by a certain set of inflections, it is impossible to avoid gendered words completely, especially in the past tense and conditional mood.

However, it is possible to achieve at least some level of gender neutrality even in a language with grammatical gender. For example, just like in English, singular *they* (*вони*) is being used lately in Ukrainian too, contributing to the visibility of non-binary people. In addition, it is used in order to avoid overloading a sentence with the continuous repetitions of *he/she*, while referring to a person of an unspecified gender. In Ukrainian, the singular pronoun *they* is used with verbs that have inflections typical for third person plural. It does violate the established grammatical rules, however, this form of address is not completely foreign to Ukrainian since we also have an honorific pronoun *ви* used as the respectful address towards the person. Therefore, we can make a conclusion that Ukrainian grammar is quite flexible in this regard. In addition, the language is always evolving and thus such the usage of singular *they* become more accepted both in journalistic and artistic texts.

As we can see from the following example, such agreement of part of speech in a sentence is not typical for Ukrainian grammar when a singular person is involved, nevertheless, it is functional and helps to achieve the necessary goal of conveying non-binary person's identity right.

*Scyler's told me about **their** siblings and the family business, and how much **their** mother wishes **they**'d chosen a safer career* (Hollis, 2023, p.19). – *Скайлер розповіли мені про **своїх** братів і сестер та сімейний бізнес, і про те, як сильно **їхня** мати шкодує, що **вони** не обрали безпечнішу професію.*

Another attribute of gender neutral inclusive language is a gender gap. Gender gap is an international linguistic practice aimed at ensuring that people of all genders (not just male) are represented in language (Femwork, 2017). It means that the word is written with the underscore symbol between the word root and the gendered, usually feminine, suffix (e.g. *партнер_ка, учасни_ці*). Therefore, it serves as a means of gender discolouring of a word as an attempt to resist the practice where masculine gender is being the language default. Feminine words are preferred, because the non-binary community intersects with the feminist community. However, the usage of gender gaps is more prevalent in publicist texts than in literary ones.

Additionally, gender gaps indicate the reference not only to binary genders (male and female), but also to all other possible gender identities, including genderqueer (Ellmeier, Pfennigstorf, 2018) Thus, the gender gap both help to increase the visibility of women in different professional fields, address gender discrimination issues, and promote inclusivity of non-binary and/or genderqueer people.

In conclusion, the gender-neutral language has different manifestations depending on the language and sometimes cannot be fully achieved. Nevertheless, it is important to aim for greater degree of gender neutrality in a language in order to promote inclusivity for non-binary or genderqueer individuals and to deal with gender discrimination.

2.3 Gender-neutral lexical units in *Hearts Forged in Dragon Fire*: Classification and means of conveying gender neutrality into the target language

Naturally, linguistic means of expressing gender neutrality in Ukrainian differ from the English ones since the English language does not have a grammatical gender and thus is more gender neutral than Ukrainian by default. It is also worth noting, that gender neutralisation is achieved by eliminating gender references in languages without grammatical gender, in our case it is English and by using parallel forms, namely feminine and masculine, in languages with grammatical gender such as Ukrainian. Therefore, it causes difficulties and poses a great challenge for a translator whose task is both to make a faithful and gender-inclusive translation using the expressive means of the target language that happened to be a heavily gendered one. Nevertheless, it is possible to achieve these tasks, although not without some losses inevitable due to the grammatical differences of the source and target languages.

Having analysed both the source and target text, we are able to classify the gender neutral lexical units into the following categories relevant to our research:

1. Address forms and references;
2. The source language gender-neutral units that are gendered in the target language;
3. A singular pronoun *they* and possessive pronouns referring to a non-binary person;
4. An epicene *they* referring to an indeterminate antecedent.

Now, let us present the examples to illustrate the categories listed above.

This set of examples concerns the first category – address forms and references.

*I've heard him speak a little Turnish with **Scyler*** (Hollis, 2023, p.20). – *Я чула, як він трохи розмовляв зі **Скайлер** турніською.*

In the story Scyler is a non-binary character with a gender-neutral name that ends with a consonant which is typically associated with a male name in Ukrainian. Therefore, we have made a decision to conjugate the name in translation according to the conjugation rules for female names to balance it out and compensate the lack of gender neutral inflections in Ukrainian.

*Sorry, **darling**, I could not hear you...* (Hollis, 2023, p.27) – *Вибач, **серденько**, я тебе не почув...*

In this example we can observe a noun *darling* used by Danil to express affection towards his non-binary partner Scyler. This noun is gender-neutral in the source language, however, in the Ukrainian there is no direct gender-neutral equivalent. Thus, we decided to use a neuter noun *серденько* that is widely used by couples to show their affection. In such a way, the gender-neutrality was preserved in the target text by employing such technique as adaptation.

***Guard Prins**, please compose yourself* (Hollis, 2023, p.30). – ***Вартові Принс**, будь ласка, тримайте себе в руках.*

In this example we can see the reference to the non-binary character by his job position and a surname. Identically to the first example with a name, we have conjugated the surname in accordance with the conjugation rules for female names. Concerning Scyler's position *вартові*, it was decided to employ the plural form of a noun as a gender-neutral one since the singular ones have gendered inflections in Ukrainian. In such a way gender-neutrality was preserved in the translation by employing compensation.

The next set of examples is to illustrate the second category – the source language gender-neutral units that are gendered in the target language.

*So you and your **companion** aren't from here?* (Hollis, 2023, p.13). – *Отже, ви і ваш **супутник** не місцеві?*

In this example, the dragon's sibling is referred to by the noun *companion* which is gender-neutral in English. However, in the Ukrainian language all established equivalents are

gendered, and therefore in this particular fragment of the text the masculine noun *супутник* was used. This choice is conditioned by the fact that the plural gender-neutral form *супутники* may lead to readers' confusion and give the impression that the dragon has more than one sibling. In addition, it was decided against using nouns of both genders simultaneously such as *супутник або супутниця* in order not to overcomplicate the sentence structure and avoid potential confusion from the readers' perspective.

*We are flying with our **nestmate** (Hollis, 2023, p.13). – Ми летимо з драконом, з яким зростали разом.*

Just like in the previous example, the priority was given to the masculine form of the noun. In addition, a descriptive equivalent was used to fully convey the meaning of the source text notion.

*Scyler's told me about their **siblings** and the family business (Hollis, 2023, p.19). – Скайлер розповіли мені про своїх **братів і сестер** та сімейний бізнес.*

Since the Ukrainian language lacks a widely used established equivalent of a noun *siblings* to denote immediate family members of all genders, it was decided to employ compensation and use parallel forms in the translation including both brothers and sisters.

However, in the following example an established equivalent was used. Such choice is motivated by the fact, that noun *суродженці* is not widely used by native speakers on a daily basis and thus has certain unusual flavour. From our perspective, it suited the context better since dragon's siblings are mentioned, and dragons are creatures far from the ordinary.

*Dragons usually separate from their **siblings** after about a decade, when they're old enough to be away from their parents (Hollis, 2023, p.13). – Зазвичай дракони дистанціюються від своїх **суродженців** приблизно у десять років, коли стають достатньо дорослими, аби жити окремо від батьків.*

The following example illustrates a gender-neutral noun *spouse* denoting married individuals. However, in Ukrainian there are only gendered established equivalents such as *чоловік*, *дружина*, or *один/одна з подружжя*, and no gender-neutral option. Therefore, it was decided to use parallel forms and include both husband and wife in order to compensate for the lack of succinct, inclusive word.

*Sure, they might move in with their **spouse's** relatives, but they don't go off entirely on their own (Hollis, 2023, p.22). – Звісно, вони можуть переїхати до родичів свого **чоловіка або дружини**, але зовсім самі не живуть.*

In the following example we can observe a gender-neutral noun *teenager*. Just like in the previous examples, Ukrainian has only gendered established equivalents: *підліток* for a teenage boy and *підлітка* for a teenage girl. Since our protagonist is a girl, a feminine form of the noun was used.

It is also worth mentioning that feminine word *підлітка* has only recently come into common usage and is subjected to a great amount of criticism from people negatively disposed towards feminine noun forms. Their main criticism is based on claims that feminine noun forms violate the language rules somehow. Nevertheless, we are of the view that if language system allows us to form feminine nouns by means of adding a specific set of inflections than we should actively use it and increase the visibility of women as well as reduce the degree of androcentrism in the Ukrainian language.

*We ought to be making a plan of attack, not sitting here listening to a **teenager** talk about making friends with the monster (Hollis, 2023, p.32). – Ми маємо розробляти план нападу, а не сидіти тут і слухати балачки **підлітки** про те, як вона збирається подружитися з монстром.*

The next example includes the noun *housecat* which may denote male or female cat if there is no additional specification on the pet's gender in the context. However, in Ukrainian it is impossible to refer to a housecat in a gender-neutral way. There are only two binary

options: *kit* or *кішка*. We opted for *кицька*, a noun denoting female cat since the animal's gender was not specified in the story and thus has no significance to the plot.

*She reminds me of a **housecat** Nana and I used to have* (Hollis, 2023, p.18). – *Вона нагадує мені **домашню кицьку**, яка колись жила у нас з бабусею.*

The third category, a singular pronoun *they* referring to a non-binary person, is illustrated by the following set of examples:

*Scyler was against this, saying **they'd** much rather stick close to me, but Danil and Maryse persuaded **them** to let me go alone* (Hollis, 2023, p.12). – *Скайлер були проти й сказали, що буде краще, якщо **вони** супроводжуватимуть мене, але Деніл і Маріса вмовили **їх** відпустити мене саму.*

*Scyler is handsome... **They** have an authoritative air about them that I can't help but envy. **They're** nice, but when **they** speak, people listen* (Hollis, 2023, p.18). – *Скайлер вродливі... **Вони** справляють враження авторитетної людини, чому я не можу не позаздрити. **Вони** приємні, але як тільки **починають** говорити, люди до них прислухаються.*

As we can observe, the non-binary character Scyler is referred to by a singular pronoun *they* in the source text. It was preserved in the target text by means of using established equivalents in order to be faithful, however, due the Ukrainian language grammatical system the character's non-binary gender is also expressed by inflections typical for third person plural in past and present tense verbs, the same concerns adjectives describing the character's qualities.

The next set of examples is to illustrate the last category – an epicene *they* referring to an indeterminate antecedent.

***They** shift uneasily on **their** legs, and **their** tail wraps around them the way a child would hide themselves in **their** mother's long skirt* (Hollis, 2023, p.13). – ***Він** неспокійно переминається на лапах і обвиває себе хвостом, прямо як дитина, що ховається за довгою спідницею матері.*

Normally we would preserve in translation the singular pronoun *they* referring to a creature whose gender is not specified, however, it was decided to choose one of the binary pronouns, namely a personal pronoun *he*. The decision to use contextual equivalent was motivated by the context: according to the text, there were two sibling dragons involved in one scene. Therefore, referring to one of them by the pronoun *they* would have likely confused the target readers since it may be easily mistaken for plural form under such circumstances.

Thus, in the study we have performed the analysis of the gender-neutral lexical units both in the source and target text focusing on means of conveying gender-neutrality in Ukrainian, a language with a grammatical gender. Therefore, when translating the source text, we applied such translation techniques as established equivalent (57%), compensation (26%), contextual equivalent (11%), adaptation (4%), and descriptive equivalent (2%). Even though we cannot completely avoid using feminine and masculine nouns, the presented examples show that it is possible to maintain a certain level of gender-neutrality by means of the Ukrainian language.

Conclusions

Hearts Forged in Dragon Fire is a young adult fantasy novel written by a queer author Erica Hollis. It was originally published on June 26, 2023 by *Entangled: Teen*, an imprint of the *Entangled Publishing*.

This book has not only exciting story full of magic, fantasy creatures and adventures but also a proper LGBTQA+ representation with the main characters of the book being inspiring examples and to some extent role models for queer youth making them feel seen and validated. Such qualities make the book a solid fantasy novel with some unique elements in its world-building that appeals to its target audience, consisting mainly of teenagers and young adults. Suitable for fantasy enjoyers it provides a perfect entertaining alongside with the representation adding to the visibility of queer people.

Moreover, it poses a challenge for translators, being a work that represents non-binary people which requires different inclusive strategies to be taken into account while performing translation. Lots of attention must be paid to the differences in grammatical systems of the source and target languages to perform a faithful translation with preserved gender-neutral lexical units. Thus, we aimed to compensate the lack of gender-neutral lexical units in Ukrainian and reduce the degree of androcentrism as much as possible in order to adapt the source material for the target audience in a faithful way.

In our research we characterised the source text in the context of the current literary process, analysed the concept of non-binary gender and the category of gender in linguistics, and explored the attributes of the gender-neutral language.

Thus, while translating the source text, we applied various translation techniques suitable for gender neutralisation of the target text. These include such techniques as established equivalent (57%), compensation (26%), contextual equivalent (11%), adaptation (4%), and descriptive equivalent (2%) (see Appendix A). As we can see, the most common technique was using established equivalent, as it was crucial to be faithful to the source text.

The perspectives for further research on the topic lie in discussing the subject of gender-neutrality, non-binary gender and inclusive language that will lead to further establishing rules and guidelines for conveying gender-neutral lexical units in the Ukrainian language.

List of references

1. Audring, J. (2008). Gender assignment and gender agreement: Evidence from pronominal gender languages. *Morphology*, 18(2), 93–116. <https://doi.org/10.1007/s11525-009-9124-y>
2. Balhorn, M. (2004). The Rise of Epicene They. *Journal of English Linguistics*, 32(2), 79–104. <https://doi.org/10.1177/0075424204265824>
3. Berger, M. (2019, December 15). A guide to how gender-neutral language is developing around the world. *The Washington Post*.
<https://www.washingtonpost.com/world/2019/12/15/guide-how-gender-neutral-language-is-developing-around-world/>
4. Corbett, G. G. (1991). *Gender*. <https://doi.org/10.1017/cbo9781139166119>
5. Davies, C. (2019, April 26). And all who sail in . . . it? The language row over “female” ships. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/world/2019/apr/26/ships-she-royal-navy-language-row-female>
6. Diasamidze, I. (2014). Point of view in narrative discourse. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 158, 160–165. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.12.062>
7. Dreier, S. (2018). *Old fables and their new tricks : exploring revisionist fairytale fantasy in selected texts by Cornelia Funke* (T). University of British Columbia. Retrieved from <https://open.library.ubc.ca/collections/ubctheses/24/items/1.0369283>
8. Ellmeier A., Pfennigstorf, K. (2018, November 29). *Gender-Inclusive Suffixes with an Underscore – Why?**. mdw-WebMagazin.
<https://www.mdw.ac.at/magazin/index.php/2018/11/29/gendern-mit-unterstrich-warum/?lang=en>
9. Fodor, I. (1959). The origin of grammatical gender. *Lingua*, 8, 186–214.
[https://doi.org/10.1016/0024-3841\(59\)90020-8](https://doi.org/10.1016/0024-3841(59)90020-8)
10. Fowler, H. W. (2015). *Fowler's Dictionary of Modern English Usage*. Oxford University Press, USA.
11. Haig, D. (2004). The Inexorable Rise of Gender and the Decline of Sex: Social Change in Academic Titles, 1945–2001. *Archives of Sexual Behavior*, 33(2), 87–96.
<https://doi.org/10.1023/b:aseb.0000014323.56281.0d>
12. Heinemann, I. (2012). *Inventing the modern American family: Family Values and Social Change in 20th Century United States*. Campus Verlag.
13. Hollis, E. (2023). *Hearts forged in Dragon fire*. Entangled: Teen.
14. Hollis E. (2023). *Hearts Forged in Dragon Fire*. Goodreads.com. Retrieved October 5, 2024, from <https://www.goodreads.com/book/show/123023506-hearts-forged-in-dragon-fire>
15. Jung, P. B., & Smith, R. F. (1993). *Heterosexism: An Ethical Challenge*. SUNY Press.
16. Lindsey, L. L. (2015). *Gender roles: A Sociological Perspective*. Routledge.
17. Marcus, E. (2021, April 8). A guide to how gender-neutral language is developing around the world. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2021/04/08/style/neopronouns-nonbinary-explainer.html>
18. McInroy, L. B., & Craig, S. L. (2016). Perspectives of LGBTQ emerging adults on the depiction and impact of LGBTQ media representation. *Journal of Youth Studies*, 20(1), 32–46. <https://doi.org/10.1080/13676261.2016.1184243>
19. Natural gender. (2024). In *Merriam-Webster.com dictionary*. Retrieved October 5, 2024, from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/natural%20gender>
20. Morrow, D. F., & Messinger, L. (2006). *Sexual orientation and gender expression in social work practice: Working with Gay, Lesbian, Bisexual, and Transgender People*. Columbia University Press.
21. Nadal, K. L. (2017). *The SAGE Encyclopedia of Psychology and Gender*. SAGE Publications.

22. Nouns and gender. (2024). In *Grammar - Cambridge Dictionary*.
<https://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/nouns-and-gender>
23. Richards, C., Bouman, W. P., & Barker, M. (2018). *Genderqueer and Non-Binary Genders*. Palgrave Macmillan.
24. Szczesny, S., Moser, F., & Wood, W. (2015). Beyond sexist beliefs. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 41(7), 943–954. <https://doi.org/10.1177/0146167215585727>
25. Sexist language. (2024). In *Grammar - Cambridge Dictionary*.
<https://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/sexist-language>
26. Shariatmadari, D. (2017, November 21). Eight words that reveal the sexism at the heart of the English language. *The Guardian*.
<https://www.theguardian.com/commentisfree/2016/jan/27/eight-words-sexism-heart-english-language>
27. Long S. (2011, December 28). Defining Fantasy. *Stevenslong.com*. Retrieved October 5, 2024, from <http://www.stevenslong.com/articles/2011/12/28/defining-fantasy.html>
28. Pronouns – A How To Guide. (2011). *University of Wisconsin-Milwaukee LGBT Resource Center*. http://dc.uwm.edu/lgbt_instruct/1/
29. Yuko, E. (2021, June 29). Beyond They/Them: What are neopronouns? *Rolling Stone*.
<https://www.rollingstone.com/culture/culture-features/neopronouns-they-them-pronoun-alternative-1190069/>
30. *А рисоч_ка для чого?* (2021, April 18). Феміністична Майстерня Львів. *А рисоч_ка для чого?* (2021, April 18). Феміністична Майстерня Львів. https://femwork.org/blog/a-risoch_ka-dlya-chogo/
31. Кочерган, М. П. (2002). *Вступ до мовознавства: Підручник*. Академія.
32. Наказ Мінекономіки від 18.08.2020 № 1574 "Про затвердження Зміни № 9 до національного класифікатора ДК 003:2010"

Appendix A

Chart of applied techniques in translation

